

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2008/09:31



Stenografiska
uppteckningar
2008/09:31

Fredagen den 24 april

1 § Allmänna frågor och yttre förbindelser

Statsrådet Cecilia Malmström

Kabinettssekreterare Frank Belfrage

Återrappport från ministerrådsmötet den 16 och 17 mars 2009

Återrappport från informellt ministermöte den 27 och 28 mars 2009

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 27 och 28 april 2009

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar sammanträdet öppnat. I dag ska vi prata om allmänna frågor och yttre förbindelser med statsrådet Cecilia Malmström och kabinettssekreterare Frank Belfrage. Jag säger välkommen till dem och deras medarbetare.

Som sig bör börjar vi med återrappporter. Ni får blanda lite grann mellan Statsrådsberedningen och Utrikesdepartementet. Nämnden har hur som helst fått en översiktsrapport sig tillsänd, men den kan säkert kommenteras ytterligare.

Anf. 2 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Godmorgon fru ordförande och nämndens ledamöter! Senaste gången jag var här var inför Gaerc precis inför toppmötet. Toppmötet har ju avrapporterats av statsministern. Jag skulle tro att de flesta frågorna klarades ut i samband med det, men jag svarar naturligtvis gärna på frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Är det något kabinettssekreteraren vill säga apropå återrappporten?

Anf. 4 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Nu minns jag inte, men jag tror inte att vi har återrappporterat från Gaerc den 16 mars. Utöver den skriftliga rapporten kan nämnas från lunchdiskussionen att ordföranden rapporterade från middagen kvällen innan med Egyptens och den palestinska myndighetens utrikesministrar. Kommissionsledamot Ferrero-Waldner redovisade läget för den humanitära krisen i Gaza och det arbete som EU och EU-kommissionen genomför. Sedan diskuterade man hur man skulle hantera en israelisk regering som inte accepterar en tvåstatslösning. Vi kommer tillbaka till den punkten senare under dagordningen. Redan då började man diskutera frågan

om hur man ska gå vidare eller inte gå vidare med uppgradering av relationerna med Israel.

Man diskuterade också under lunchen de transatlantiska förbindelserna. Det gällde förberedelserna inför det toppmöte EU–USA som ägde rum i Prag lite senare. Sedan diskuterade man också upplägget av förhandlingarna i Genève om Durbankonferensens översyn. Även där har utvecklingen sedermera gått vidare. Det är vad jag kan berätta om återrapporteringen från Gaerc den 16 mars.

Anf. 5 CHRISTINA AXELSSON (s):

När statsministern var här inför toppmötet berättade han att han hade träffat Europafacket. Jag tror inte att Sverige tog upp frågan om arbetstgares rättigheter och arbetsrätten, men var det något annat land som i förberedelserna ville diskutera dessa frågor? Jag tänker på oroligheterna i England.

Anf. 6 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Jag är rädd att jag inte helt kan svara på den frågan. Jag var själv inte närvarande vid det mötet, det vill säga mötet i trojkaformat som hölls precis innan mötet. Vid förrförra mötet var jag närvarande, men här var statsministern och arbetsmarknadsministern närvarande. Jag har inte helt överblick över vem som sade vad utan det var en traditionell dialog mellan de sociala parterna och stats- och arbetsmarknadsministrarna från trojkan. Jag kan tyvärr inte svara exakt vem som sade vad. Det är möjligt att det finns en skriftlig rapport från mötet. I så fall kan vi se till att EU-nämnden får den.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Om det finns något skriftligt redan nedtecknat kan ni väl sända över det. Det går väl bra. Är det något mer att säga om ministerrådsmötet den 16 och 17 mars? Nej. Vi lägger rapporten till handlingarna.

Då har vi punkten om återrapport från informellt utrikesministermöte den 27 och 28 mars. Där brukar det inte finnas några papper.

Anf. 8 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Fru ordförande! De diskussionspunkter som togs upp handlade om Mellanöstern. Jag kan göra det kort genom att säga att vi ska diskutera Mellanöstern senare. Det är samma frågor – Gaza, Syrienspåret, nya israeliska regeringen, tvåstatslösningen som målsättning.

Det talades om Vitryssland, framför allt om nödvändigheten av att dra in Vitryssland i ett samarbete i det östliga partnerskapet. Man diskuterade också upplägget inför toppmötet den 7 maj i Prag när det östliga partnerskapet ska lanseras och vilka som då kommer. Det var mycket oklart, och det är fortsatt oklart. Vi ska återkomma till detta.

Man diskuterade civil krishantering, nämligen EU:s förmåga till civila insatser i samband med krishantering. Man var överens om att vidareutveckla den civila grenen av ESDP och också ett ökat fokus på det nationella engagemanget från medlemsstaternas sida. Kommissionen förklarade sig redo att bistå med ytterligare resurser.

Man diskuterade i ett Afghanistanperspektiv möjligheten att tillföra europeiska gendarmeriinsatser. Från svensk sida diskuterade vi behovet av att man från EU:s sida kan bidra lite mer institutionaliserat när det gäller statsbyggnad och fredsarbete.

Västra Balkan var ett annat diskussionsämne, där man framför allt gick igenom utvidgningsperspektivet för Balkanländerna, behandlingen av Montenegros medlemskapsansökan. Det har sedermera lösts i form av att rådet har lämnat, såsom vi ville och som diskuterades vid Gymnichmötet, Montenegros medlemskapsansökan vidare till kommissionen för ett sedvanligt yttrande, det som kallas för avis.

Man talade om samarbetet med internationella domstolen, nödvändigheten av att gå vidare med viseringslättnader och även en fråga som jag ska återkomma till under den ordinarie dagordningen, nämligen den slovensk-kroatiska gränsfrågan. Kommissionsledamoten Rehn redovisade det arbete han driver.

Man talade om den ekonomiska krisens konsekvenser, inte minst för Serbien, och nödvändigheten av ökade EU-åtgärder. Vidare diskuterade man det som är lite oroande, nämligen risken för stärkt nationalism på Balkan.

Slutligen – och det ska vi återkomma till – diskuterades på svenskt initiativ också möjligheten att man bättre ska ”poola” EU:s samlade förmåga att tydliggöra vad man gör på MR-området.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Som vanligt återkommer vi till de löpande utestående frågorna. Om det är någon som har en fråga om just den här återrapporten som man absolut vill ställa just nu går det förstås. Nej. Vi tackar för informationen i den frågan.

Vi går in på information och samråd inför det kommande minister-rådsmötet.

Jag ska först anmäla att vi har haft skriftligt samråd om förra veckans A-punktlista. Det avslutade vi fredagen den 17 april kl. 14.00. Det fanns stöd för regeringens ståndpunkter med undantag för punkten på den listan om Burma, där det anmälades avvikande mening från s, v och mp. Sedan hade vi skriftligt samråd om en utestående A-punkt. Det avslutades i onsdags kl. 15. Det var inför RIF-rådet. Då fanns det stöd för regeringens ståndpunkter på den listan. Därtill samrådde vi skriftligt inför regeringsbeslut om gemensam ståndpunkt om Burma igen inför rådet som kommer nu. Även där fanns det stöd för regeringens ståndpunkt, men det anmälades avvikande mening från s, v och mp.

Jag ska också be kanslichefen anmäla handlingar som ligger på bordet för dagens samråd.

Anf. 10 Kanslichefen JAN OLSSON:

Vi har fått på bordet tjeckiske premiärministern Topoláneks inbjudningsbrev till mötet, inaugural meeting, när det gäller det östliga partnerskapet i Prag den 7 maj. Vi har fått deklarationen som anknyter till toppmötet om den södra korridoren den 8 maj i Prag. Deklarationen finns också på A-punktlistan som nr 6, och den ligger alltså på bordet.

Vidare finns på engelska det meddelande som är publicerat och som gäller den europeiska grannskapspolitiken; det finns i några exemplar här

i rummet. Vi har lagt det svenska pressmeddelandet på bordet till ledamöterna. Det är de handlingar som finns utöver vad som tidigare är utsänt.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

När vi samråder om Gaerc finns det hemliga handlingar. Jag påminner nämndens ledamöter om att lämna dem på bordet när man lämnar lokalen, förslagsvis i den blå mappen.

Då ska vi gå in på information och samråd inför det kommande Gaercmötet. Det är både allmänna frågor och yttre förbindelser. Vi börjar med de allmänna frågorna. På den listan står dock anslutningsförhandlingarna med Kroatien. Dessa behandlar vi med kabinetssekreterare Belfrage. Vi kommer att börja med de Malmströmska punkterna. Det är punkterna 3 och 5, i alla fall den första delen av punkt 5, och vad nu i övrigt statsrådet vill ta upp med oss. Jag kan anmäla redan nu när vi går in på den blå agendan att utrikesutskottet informerades i går inför Gaercmötet, men det var just i frågorna om de externa relationerna. I de allmänna frågorna är det här och nu.

Anf. 12 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Fru ordförande! Det är inga punkter som kräver formellt samråd egentligen, men jag vill ogärna avstå från möjligheten att träffa EU-nämnden. Jag tänkte ändå nämna några ord om de två punkterna.

Den första handlar om toppmötet om sysselsättningen den 7 maj. Vi vet inte ännu alla detaljer om detta. Ordförandeskapet kommer på måndag att informera om vad det är som gäller inför det möte som ska hållas på förmiddagen den 7 maj. I eftermiddag i Coreper kommer man att diskutera den mer detaljerade agendan. Dagordningen kring denna har vi alltså inte sett ännu. Den finns inte. Men det jag vet kan jag berätta.

Mötet hålls i Prag. Statsministern kommer att delta, arbetsmarknadsministern kommer också att delta samt likaså motsvarigheterna från Spanien och Tjeckien. Därutöver deltar även kommissionsordförande Barroso och kommissionär Špidla – och naturligtvis, vilket är hela poängen med mötet, de sociala parterna på Europeanivå.

Ett sådant här möte sker vanligtvis en gång i halvåret inför Europeiska rådet, men det här är av lite större tyngd och karaktär. Jag hoppas att det kommer att leda till en del slutsatser som sedan ska diskuteras på toppmötet i juni. Sedan får vi se om det är något som behöver föras vidare till det svenska ordförandeskapet.

Det var tidigare tal om att det skulle vara ett särskilt toppmöte, men nu har man valt att hålla detta trojkamöte i stället.

Som sagt har den exakta dagordningen ännu inte kommit. Kommissionen har förberett mötet genom tre seminarier: ett som har hållits i Madrid, ett som hölls i Stockholm i måndags och ett som ska hållas i Prag den 27 april. Utifrån detta kommer kommissionen att göra ett underlag till mötet. Dessutom pågår det diskussioner mellan de sociala parterna på Europeanivå som en förberedelse för mötet. Det är ännu inte klart om man ska göra något gemensamt uttalande eller liknande, men det pågår alltså förmöten också på den nivån.

Vi välkomnar naturligtvis att detta möte hålls. Det är oerhört viktigt med tanke på det ekonomiska läget i Europa och den situation som råder,

inte minst med den mycket allvarliga situationen på arbetsmarknaden. Det är ju en fråga som kommer att behöva diskuteras också under vårt ordförandeskap. En viktig komponent är naturligtvis Lissabonstrategins framtid. Det handlar om arbetskraften, dess framtid och om utbildningsfrågor. Jag var i Prag tidigare i veckan för att tillsammans med de övriga Lissabonkoordinatörerna diskutera Lissabonstrategins framtid.

Vi hoppas att det kommer ut något konkret av det här mötet, och vi är redo att fånga upp det under vårt ordförandeskap så att det blir så bra som möjligt. Utan att känna till den exakta dagordningen har vi framfört att vi måste arbeta för ett långsiktigt arbetskraftsdeltagande. Det är viktigt med strukturellt starka och inkluderande arbetsmarknader. Det är viktigt med kortsiktiga insatser, men framför allt är det viktigt att vi inser att denna kris även om den kan verka lång är en tillfällig kris och att vi tänker långsiktigt och har beredskap för de långsiktiga utmaningarna när vi anpassar våra ekonomier.

Det handlar om att främja arbetskraftsdeltagandet, om att skapa förutsättningar för nya jobb, så att vi kan vara en konkurrenskraftig ekonomi. Det handlar om fortsatta strukturreformer och om att motverka utanförskap och inlåsnings i sociala trygghetssystem. Det handlar om att underlätta inträde på arbetsmarknaden, inte minst för dem som har stått utanför under lång tid, och att skapa mer inkluderande arbetsmarknader. Detta är några av de frågor som jag tror att vi kommer att ta upp, men vi vet som sagt inte exakt agendan än. Den får vi väl återkomma till. Detta är i kortet vad jag kan säga i dag.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Frågan med substans är egentligen den övriga frågan 1, alltså Toppmöte om sysselsättningen. För ordningens skull ska vi bara klubba av punkt 3. Vi ska anmäla punkten om resolutioner från Europaparlamentet med mera.

Anf. 14 ULF HOLM (mp):

Min fråga gäller framför allt att parlamentet har antagit en rad resolutioner den 24 mars om avtal i samband med millennieutvecklingsmålen och AVS-länderna, där parlamentet mycket kraftigt kritiserar IMF och de krav som ställs på länder, vilka, som man skriver i den första, strider mot mottagarländernas anpassningspolitik och, när det gäller AVS-länderna, leder till svårigheter för fattigdomsbekämpningen. Har man tänkt på detta när EU har gått in med lån till exempelvis Lettland? Det finns ju nu en diskussion om IMF:s krav på Lettland, och där står EU för en stor del av lånesummorna. Har Sverige tagit till sig kritiken mot IMF:s starka krav på dem som får bidrag eller lån?

Anf. 15 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Detta faller lite utanför mitt ansvarsområde. Naturligtvis finns det också från EU:s sida krav på länderna. Man för alltid en diskussion om dessa frågor. Men det är klart att det finns villkor, och även om det formellt är EU som står för dem är de modellerade på vad IMF brukar göra i de här länderna. Om det finns någon nyansskillnad i de exakta formuleringarna vågar jag inte svara på, men de följer det gängse mönstret. Sedan förs naturligtvis hela tiden en politisk dialog med den lettiska rege-

ringen, och vi är medvetna om den väldigt fragila situation som råder där.

Det finns andra sätt att samarbeta med Lettland än bara genom lånet. Det är klart att det finns en medvetenhet, om det nu är detta som Ulf Holm frågar om, men att själva villkorsspecifikationen har formulerats annorlunda än man brukar tror jag inte.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Med detta tackar vi för informationen i punkt 3.

Då är vi på punkt 5, Övriga frågor, och frågan om toppmötet om sysselsättningen.

Anf. 17 CHRISTINA AXELSSON (s):

Det är spännande att man ordnar den här konferensen och att det blir något av den, även om det inte blev så stort som man hade tänkt sig från början.

Jag vill höra flera saker. Dels vill jag veta: De konferenser som redan har hållits, i Madrid och Stockholm, har de gett någon input, några konkreta saker som man ska ta med vid det här mötet, och i så fall vad? Dels vill jag höra på vilket sätt ministern den här gången, när denna fråga faktiskt står på dagordningen, är beredd att ta upp vikten av Sveriges kollektivavtal, att vi kan behålla dem, att man kan ha olika arbetsmarknadsrättsregler men att det ändå finns en minsta gemensamma nämnare som ska gälla, det vill säga att man ska ha rätt till de löner som man har i det land där man verkar? Det var ju detta som vi trodde att utstationeringsdirektivet egentligen innehöll, fast det visade sig ju efter domarna att det inte var så.

Jag vill också veta på vilket sätt arbetsmarknadsministern den här gången förbereder sig för att diskutera de här frågorna. När statssekreteraren var här för några veckor sedan och informerade om ett möte som hade varit med arbetsmarknadsministrarna där frågan om domarna – Laval, Rüffert etcetera – hade kommit upp sade han att vår svenska arbetsmarknadsminister inte hade svarat något. Eftersom det inte tidigare hade stått på dagordningen var han inte förberedd på de frågorna, och därför hade han inte lagt sig i diskussionen.

Nu vill jag så att säga uppmana EU-ministern att uppmana arbetsmarknadsministern att vara förberedd för att kunna göra ett inlägg om någon tar upp frågan, så att han kan diskutera de svenska utgångspunkter som man är så mån om när man står i talarstolen här i huset.

Anf. 18 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Fru ordförande! Med tanke på vad som har hänt i Tjeckien den senaste tiden är det kanske bra att det inte är ett stort toppmöte utan att man försöker ha ett mindre format. Förhoppningsvis ska det bli ganska konkret. Jag tror att det kanske inte är formatet utan snarare innehållet som är det avgörande här. Det kan säkert Christina Axelsson och jag vara överens om.

Det är två möten som har varit hittills, och det är ett kvar, som ska hållas i Prag. Vad jag har förstått har man i alla fall nått en enighet om att det är viktigt att inte fastna i akut krishantering utan att tänka långsiktigt på hur vi tillsammans i Europa kan lyfta oss ur krisen. Man gör en massa

punktinsatser på nationell nivå som är viktiga just nu, men vi måste tänka långsiktigt inom ramen för exempelvis Lissabonstrategin och se hur vi ska kunna konsolidera våra system så att vi kan bli konkurrenskraftiga och säkra jobb. Där brukar den svenska regeringen alltid framhålla behovet av att tänka på att gå över till ekoeffektiv ekonomi. Detta är än viktigare nu, så att det inte blir någon motsättning med den ekonomiska krisen. Om detta verkar det ha funnits ganska stor enighet hittills. Sedan ska det väl förhoppningsvis koka ned till några förslag från kommissionen. Men det handlar mycket om kopplingarna på lång sikt, om att vi också måste ha en exitstrategi.

När det gäller vad arbetsmarknadsministern har sagt eller inte är det svårt för mig att svara. Han brukar vara förberedd, och han kommer säkert att vara förberedd för det här mötet också.

Sveriges linje i detta är att vi har olika nationella system, och de måste bevaras. Det finns en tolkningsskillnad mellan alliansregeringen och oppositionen här. Vi upplever inte att utstationeringsdirektivet innebär ett hot eller att den svenska modellen är hotad. Vi upplever inte att det finns någon anledning till panik. De mindre justeringar som kommer att vara nödvändiga efter Claes Stråths utredning kommer inte att få några dramatiska konsekvenser,

Vi kommer att behålla vårt system med kollektivavtal. Vi står för det. Vi tycker att det är viktigt att varje land har sina arbetsmarknadsmodeller. Vi kan dela med oss av erfarenheter. Det som är viktigt att koncentrera sig på nu är hur vi kan satsa på forskning, livslångt lärande och omställning till en ekoeffektiv ekonomi. Det handlar om att se hur den demografiska krisen ser ut och vad man kan utbyta för erfarenheter när det gäller att få in de människor som står längst från arbetsmarknaden på arbetsmarknaden, vilka strukturreformer som är viktiga och hur man kan använda de sociala systemen. Det är så som alliansregeringen arbetar på hemmaplan.

Jag vet att Christina Axelsson ofta återkommer till den här frågan. Hon är uppenbarligen inte nöjd med mitt svar. Återigen vill jag säga att vi inte uppfattar att det finns något hot mot den svenska arbetsmarknadsmodellen. Ta upp den i diskussionen kan man väl göra, men vad är det egentligen Christina Axelsson vill att vi ska göra? Vi uppfattar inte att det finns något som helst hot mot den svenska modellen. Då finns det heller ingen anledning att ge sken av det genom att hålla någon längre föreläsning om detta på Europainivå.

Anf. 19 CHRISTINA AXELSSON (s):

Detta handlar definitivt inte om att hålla någon föreläsning om den svenska modellen. Då har EU-ministern missuppfattat mig från början. Vad jag vill att man ska diskutera är att det inte ska bli någon dumpning på arbetsmarknaden – särskilt inte nu i den kris som råder – så att länderna konkurrerar med varandra om låga löner, dålig arbetsmiljö och så vidare. Därför är det viktigt att man i Sverige håller sig till de svenska kollektivavtal som vi har. Det är viktigt att man tar upp en diskussion om vikten av detta.

Inte minst har detta visat sig också i andra länder. Jag tänker på de oroligheter och strejker som har varit i till exempel England, där man ansåg att det fanns arbetstagare som jobbade för för dålig lön. Detta spri-

der sig, och därför är det viktigt att man tar upp och diskuterar det på en sådan här konferens.

Stråths utredning har jag läst, och jag tar för givet att också ministern har gjort det. Hon klarar säkert en skrivning på den eller att hålla ett föredrag om den bättre än jag. I den står det att man behöver se över utstationeringsdirektivet. Också Europafacket är överens om att man behöver se över det.

Eftersom Lavaldomen faktiskt drabbar oss i Sverige vore det klädsamt om vi hade vår egen regering med oss och kunde ta upp den här frågan i diskussionen. Jag menar inte att arbetsmarknadsministern ska hålla ett föredrag, men han ska kunna berätta hur det går till i Sverige och förmedla vilka regler vi har. Andra får väl säga vilka regler de har i sina länder, och så kan man diskutera ihop sig.

Hittills har den moderatledda regeringen inte velat ta upp den här frågan någon enda gång, fastän andra har gjort det. Det finns ju faktiskt nedtecknad vad statssekreteraren sade om varför arbetsmarknadsministern inte hade tagit upp det förra gången.

Nu står detta på dagordningen. Nu om någonsin tycker jag att ni själva bör ta upp detta och säga: Det här behöver också diskuteras när vi talar om arbetsmarknaden. Jag tycker att det är viktigt. Vi socialdemokrater tycker att det är viktigt, och jag tror att en stor del av svenska folket också tycker att det är viktigt.

Det är snart val till EU-parlamentet. Vi ser att många tycker att de här frågorna är något som inte berör dem, men det här berör dem faktiskt väldigt mycket. Det här är en av de frågor som berör dem. Om man då har en regering som blundar, håller för öronen och stänger munnen samtidigt är det klart att det inte blir bra.

Därför hoppas jag att vår EU-minister, som jag tycker har varit en klok person, ändå kan vara med och föra upp den här frågan på dagordningen, så att den kommer upp och arbetsmarknadsministern den här gången kan känna att han är förberedd och törs säga något i frågan.

Anf. 20 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Det finns naturligtvis en oro runt omkring i Europa, och de här frågorna diskuteras. Som alla politiskt aktiva har vi den största respekt för detta och känner en stor oro över arbetslösheten som ökar. I många fall är den oron väldigt legitim. Just i det brittiska fallet försågs den med en lite obehaglig bitter bismak, med diskussionen om British jobs for British workers. Jag vet att det inte var det Christina Axelsson menade, men det finns lite grann av de tonerna också. Men alla regeringar i Europa, oavsett partifärg, är mycket medvetna om det.

Det finns inget som helst förslag på bordet om att vi ska öka möjligheten för social dumpning eller försvåra för människor att behålla kollektivavtal, den svenska modellen eller övriga lagar, minimiregler och så vidare. Det finns inget sådant förslag på bordet.

Tvärtom handlar det om hur vi ska kunna få människor i arbete, hur vi ska kunna underlätta för människor att gå från utanförskap till arbete, hur vi kan utbyta erfarenheter för att lösa detta kortsiktigt och långsiktigt.

Vi ser inget behov av att omförhandla utstationeringsdirektivet. Vi skiljer oss i den uppfattningen här, och det är väl uppenbart att valrörelsen inför valet till Europaparlamentet säkert kommer att handla om det –

den har redan börjat. Vi ser inte det behovet. Vi tror tvärtom att det kan vara kontraproduktivt, något som även kommissionär Margot Wallström har varnat för. Om man skulle lyfta upp den frågan på bordet skulle det komma många olika synpunkter, och det riskerar att kraftigt urvattna utstationeringsdirektivet och ge det en inriktning som varken Christina Axelsson eller jag vill se.

Däremot kan det behövas mindre justeringar i svensk lagstiftning. Det är det vi diskuterar nu och remissinstanserna har också kommit med synpunkter på Claes Stråths utredning. Det får vi diskutera på nationell nivå.

Det finns inga förslag på europeisk nivå om att urvattna den europeiska arbetsrätten eller att underlätta för social dumpning. Vore det så skulle vi naturligtvis högljutt protestera. Kommer frågan upp har vi inga som helst problem att redogöra för den svenska modellen, och jag är övertygad om att även arbetsmarknadsminister Littorin kommer att göra det. Men det finns inget hot mot detta i dag. Tvärtom är alla mer inriktade på hur vi ska kunna skapa fler jobb, inte konkurrera ut varandra i samarbetet.

Anf. 21 SUSANNE EBERSTEIN (s):

När det gäller sysselsättning och arbetsliv finns det en viktig komponent, och det är jämställdhet – mer jämställdhet behövs. Jämställdhetsministrarna i EU och länderna runt Medelhavet antog i oktober 2006 en rad rekommendationer för att stärka kvinnors roll i samhället. Det heter Istanbul Plan of action on strengthening the role of women in society.

Jag undrar om statsrådet har synpunkter på hur de kan använda det dokumentet och hur statsrådet tänker ta upp frågan om jämställdhet för att stärka jämställdheten på sysselsättningsmötet. Vi vet att dagordningen fortfarande flyter.

Anf. 22 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

För klargörandets skull vill jag bara säga att jag själv inte kommer att medverka på det här toppmötet, utan det är uteslutande statsministrarna och arbetsmarknadsministrarna som har bjudits in.

I den diskussion som kommer att föras den 7, men också i diskussionen om framtiden för Lissabonstrategin, brukar Sverige, jag själv och många andra, lyfta fram just jämställdhetsaspekterna, hur underutnyttjad den kvinnliga arbetskraften är i Europa och vilken potential det finns.

Vi kommer under det svenska ordförandeskapet att ordna flera konferenser på just det här temat. Hur vi exakt kan föra in Istanbulslutsatserna får vi väl återkomma till. Maud Olofsson kommer att ha en konferens om kvinnligt entreprenörskap och företagande, och jag själv och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni kommer att ha en konferens som handlar om jämställdhet och tillväxt, alltså hur jämställdhet kan vara en tillgång i tillväxten och i jobbskapandet, alltså ha det perspektivet. Vi kommer helt säkert att ta upp det under hösten, och vi för också in det i de allmänna diskussionerna om Lissabonstrategins framtid.

Anf. 23 ULF HOLM (mp):

Från början var det tänkt att det skulle vara ett EU-toppmöte med alla 27 länder. Att det har blivit ändrat sänder signalen att EU inte tycker att

dessa frågor är lika viktiga som tidigare, eftersom det nu bara blir ett möte – att kalla det miniarrangemang kanske är lite överdrivet – med sociala parter och trojkan. Man sänder signalen att man har trappat ned frågorna.

Jag tycker att det är synd, för utgångspunkten är mycket viktig. Det jag saknar är att EU-ministern har den svenska utgångspunkten för alliansregeringens politik som lanserades 2006. Nu har vi sett effekterna av den, och vi har också sett att vi har kommit in i en ordentlig lågkonjunktur.

Jag skulle önska att den svenska regeringen mer tog den övergripande utgångspunkten: Vilka jobb vill vi ha i framtiden? Vilka trygghetssystem vill vi ha? Vilket ska ligga på nationell nivå respektive vad behöver göras på europeisk nivå? Jag saknar den ingången lite grann.

Det handlar om de långsiktiga jobben. Det handlar om ett arbetsliv i förändring. Det handlar om tjänstesektorn, kulturlivet och hur detta ska fördelas på de olika nivåerna. Jag saknar den ingången i diskussionerna. Man utgår väldigt mycket från hur det har varit, och på något sätt backar man in i framtiden, med gamla lösningar på tidigare problem, när vi ser en helt annan situation nu. Vi ser en situation där arbetstagare förflyttas över gränser på ett helt annat sätt än tidigare och där vi behöver nya jobb för framtiden.

Det enda positiva jag hörde EU-ministern säga var att man ska satsa på långsiktighet när det gäller klimatfrågorna. Det är jag tacksam för, men det finns andra delar som också behöver lyftas upp vad gäller dessa frågor.

Jag tycker, precis som tidigare talare, att frågan om de fackliga rättigheterna är en del av sysselsättningspolitiken. Därför tycker jag att Sverige borde driva den frågan och lyfta upp den diskussionen, kanske inte bara med utgångspunkt från utstationeringsdirektivet utan allmänt om fackens betydelse i länderna för att se till att arbetstagares rättigheter kan tillvaratas.

Anf. 24 KERSTIN LUNDGREN (c):

Jag tycker att det är en intressant debatt att åhöra. Jag hoppas verkligen att mötet om sysselsättningen kommer att syfta till att göra den inre marknaden mer öppen och mer möjliggörande, att det handlar om fler jobb, om företagande och om att underlätta för människor att förverkliga sina livsprojekt.

Jag hoppas att det inte handlar om, som Ulf Holm sade, gamla lösningar eller att vi jobbar med hjärnspöken och försöker bygga hinder och protektionism i en eller annan form. Det är väl det som har varit en del av styggelsen. Jag hoppas att ett sysselsättningstoppmöte i den ekonomiska krisens spår, inte handlar om att var och en försöker hävda sin egen linje och hävda sina gamla modeller för att på det sättet åstadkomma skyddsmurar.

Anf. 25 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Man kan naturligtvis alltid spekulera: Hade det varit bättre med ett större möte? Nu är det som det är, och vi lägger stor vikt vid det. Det kanske ändå är bättre att det blir i ett lite mindre format och att vi försöker se att det kommer ut någonting konkret av det. Det är så lätt att mötas

och prata om de här frågorna, och så blir det inte så mycket mer. Men vår ambition – det har vi också framfört till det tjeckiska ordförandeskapet – är att det ska leda till någonting konkret.

Självklart – det vill jag också förtydliga för tidigare frågeställare – är frågor som fackliga rättigheter och hela arbetsmarknaden nära sammankopplade med detta. Hela poängen är att både de fackliga organisationerna och arbetsgivarorganisationerna är medverkande på mötet, aktiva. De möts nu tillsammans för att se vad de kan identifiera som gemensamt. Kan facken och arbetsgivarna gå hand i hand för att föreslå lösningar? Hur kan det sedan framföras till statsministrarna?

Naturligtvis är detta viktigt. Det är inte så att det saknar betydelse, utan tvärtom är hela poängen med mötet att man ska möta de sociala parterna.

Just detta möte kanske inte löser alla långsiktiga frågor, Ulf Holm. En hel del är nationell politik, och det kan vi gärna träta om, men kanske inte i just detta forum.

Det handlar, precis som vi har sagt, om långsiktighet, om vad som kan göras nu, om hur vi kan skapa nya, bättre gröna jobb, där energieffektivisering och jämställdhet finns med, kampen mot utanförskap, hur vi kan förbättra den inre marknaden, precis som Kerstin Lundgren säger, hur vi kan ha öppen handel, hur vi kan ta till vara humankapital, forskning och så vidare. Allt detta ryms inom ramen för det som görs men också inför den Lissabonstrategi som ska formuleras. Där hoppas vi att vi i december kan komma fram till några slutsatser som spanjorerna sedan kan knyta ihop 2010.

Det här mötet är viktigt. Vi lägger stor vikt vid det. Jag vet att statsministern också gör det. Men det är naturligtvis bara ett forum där vi diskuterar de här frågorna. Det är detta som finns högst upp på agendan hos alla politiker just nu med tanke på hur situationen på arbetsmarknaderna och våra ekonomiska system ser ut.

Anf. 26 LARS LILJA (s):

Jag har några kommentarer. Jag vill påstå att de allra flesta som jobbar fackligt både i Sverige och i Europa ansåg att Lavaldomen i någon mening var ett hot mot de fackliga rättigheterna. Att påstå att ingen tycker att det är ett problem är ett märkligt konstaterande. Jag hoppas att Kerstin Lundgren inte tycker att rätt till kollektivavtal och fackliga rättigheter är någon form av protektionism.

Till statsrådet: När man diskuterar läget på arbetsmarknaden pratar statsrådet gärna om långsiktighet och att vi ska ha en lösning som är hållbar för framtiden. Det är det Lissabonstrategin handlar om, och det är någonting som man ständigt jobbar med. Det som är speciellt är att vi har en akut kris nu. Då måste frågan bli: Är det inte det man ska fokusera på vid ett sådant här möte? Vad ska vi göra för att möta den djupa recession vi nu står inför med tiotals miljoner arbetslösa det närmaste året?

Det känns ibland som att man säger: Ja, men vi måste satsa långsiktigt, och vi ska inte göra så mycket nu. Jag får känslan att den undertonen finns i det resonemanget. Jag hoppas att jag har fel. Annars är det ingen större idé att ha ett sådant här möte, om det bara handlar om långsiktighet, som vi redan diskuterar i Lissabonstrategin. Jag antar att man diskuterar för att lösa de problem som finns här och nu – precis som man

mycket snabbt agerade för att försöka hantera finanskrisen, som man då ansåg var akut, och kunde vidta åtgärder oerhört snabbt. Nu handlar det om att folk mister jobben i en omfattning som vi sällan har skådat. Jag får till och med känslan: Nej, men nu måste vi agera långsiktigt – vi ska inte göra så mycket nu.

Jag hoppas att det inte är så jag ska uppfatta det som statsrådet har sagt, utan att man här och nu ska jobba hårt för att lösa det vi ser framför oss de närmaste åren.

Anf. 27 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Det hänger naturligtvis ihop, Lars Lilja. Att jag nämnde Lissabonstrategin har att göra med att den just nu står inför en nystart. Den löper ut 2010, och det har varit diskussioner det senaste året: Har det varit bra? Har det varit dåligt? Vad ska vi göra av den? Behöver vi alls ha en Lissabonstrategi? Precis nu är den i ett skede där man ska se vad som har varit bra i Lissabonstrategin: Hur kan man använda den i framtiden, både för akut krishantering och för långsiktighet i de europeiska ekonomierna? Vi är i just det skedet, där man förhoppningsvis ska fatta ett beslut om en framtida Lissabonstrategi, eller vad den nu kan heta, om ett år. Då pågår förberedelser som intensivast just nu.

Det sammanfaller med den ekonomiska krisen. Det hoppas jag kan leda till att man verkligen kraftsamlar och ser vad vi behöver göra både kortsiktigt och långsiktigt.

Jag tror att Lars Lilja och jag kan vara överens om att vi kan göra en hel del på nationellt plan. Sveriges regering gör mycket hela tiden – jag vet att Socialdemokraterna inte delar den bilden. Det gör även de andra europeiska länderna. Vi har gjort mycket på europeisk nivå också. Kanske vi behöver göra mer, men vi behöver även långsiktigt arbeta tillsammans för att ta oss ur den här krisen. Det finns ingen motsättning mellan kortsiktighet och långsiktighet. Lissabonstrategin är ett viktigt verktyg här, och den är just nu i ett väldigt formativt skede.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Innan jag släpper in Ulf Holm för en möjlig andra runda vill jag bara påminna nämnden om att det här är ett viktigt möte i en mycket viktig fråga. Men rent formellt är detta en informationspunkt, och vi kommer inte att fatta beslut eftersom det inte är ett ministerrådsmöte och inte heller ett toppmöte i den konstellationen.

Jag kan ta den formella grunden först. Precis som statsrådet sade i början: Eftersom det är ett viktigt möte i en viktig fråga använder sig statsrådet av möjligheten. Det krävs inte samråd eftersom det är i trojkaformat. Men statsrådet använder den möjlighet som regeringen har – och gärna ska använda, tycker jag – nämligen att löpande informera riksdagen om vad som sker inom ramen för samarbetet i Europeiska unionen, det vill säga välja viktiga frågor att informera om även när de inte kräver samråd.

Det är vi tacksamma för i den här frågan och detta med stöd formellt av regeringsformen 10 kap. 6 §. Då kommer det med i protokollet. Regeringen kommer till nämnden när regeringen har något viktigt att berätta inför viktiga möten även när dessa inte kräver samråd.

Det är precis vad som har skett nu. Då sammanfattar jag formellt med att tacka för informationen i den här frågan.

Då övergår vi till den andra övriga frågan om södra korridoren. Varsågod, statsrådet Malmström.

2008/09:31

24 april

Anf. 29 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Fru ordförande! Jag är naturligtvis tacksam att jag får komma till nämnden och informera om de här frågorna. Sedan kan debatten fortsätta i andra forum också.

Den andra frågan som kommer att diskuteras kort och som mer blir en informationspunkt handlar om något som händer dagen efter toppmötet. Det är en väldigt viktig vecka. Den 6, 7, 8 och 9 händer det mycket i Prag. Kabinettssekreteraren återkommer till andra saker som händer.

Nu handlar det om den södra korridoren. Det är ett initiativ som syftar till att stärka energisamarbetet med några länder i södra Kaukasus, i Centralasien och med Turkiet. Det handlar om framtida energiförsörjning med producenter och transitländer, och det handlar om gas.

Det är ett toppmöte som kommer att anta en deklaration som jag har förstått att ni har fått. Sverige stöder naturligtvis denna och tycker att det är bra att man träffas och gör detta. Men vi är en väldigt liten gasnation, så vi har inga särskilda synpunkter på förberedelserna eller på förslaget till deklaration. Vi är ju inte berörda. I likhet med många andra länder kommer vi att delta som observatörer men då på ambassadörsnivå.

Jag ville bara informera om frågan – det handlar ju om hela Nabuccodiskussionen – så att nämndens ledamöter känner till detta. Det finns tydligen ytterligare material utdelat till nämndens ledamöter.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Förslaget till joint declaration mellan EU och berörda länder i krokarna finns utdelat och kommer rent tekniskt att behandlas som en A-punkt. Den ligger således beslutsfärdigt på den utestående A-punktslistan som vi avslutar samrådet om i eftermiddag.

Anf. 31 HANS LINDE (v):

Fru ordförande! Det här kanske inte är en diskussion som är av riktigt samma dignitet som den tidigare väldigt viktiga diskussionen om kollektivavtalen. Jag skulle ändå vilja lyfta upp frågan om EU:s relation till Turkmenistan som är ett land som omfattas av den södra korridoren.

Turkmenistan är en av de kanske hårdaste och grymmaste diktaturer vi har på jorden just nu. Jag såg rapporter nyligen bland annat om att man använder sig av tvångslobotomering av olika oppositionella grupper som man tvångsinskriver på mentalsjukhus.

Vi ser nu tyvärr att EU ganska snabbt fördjupar samarbetet med Turkmenistan på flera områden. I veckan röstade EU-parlamentet med bred majoritet ja till ett handelsavtal med Turkmenistan. Nu ser vi den södra korridoren där man ska fördjupa samarbetet inom en rad områden med just Turkmenistan.

Jag upplever att man på punkt efter punkt släpper frågan om mänskliga rättigheter och demokrati i relationerna till Centralasien. I deklarationen, som jag snabbt har hunnit läsa genom att jag fick den på bordet, står det inte ett enda ord om mänskliga rättigheter eller demokrati. Stats-

rådet säger visserligen att man är nöjd med deklarationen. Men kommer Sverige på något sätt att lyfta upp frågan om demokrati och mänskliga rättigheter i samband med mötet med Turkmenistan?

Till mötet i Prag den 8 maj har jag förstått att Turkmenistans president kommer. Då är frågan hur man kommer att hantera det. Vi har haft en del diskussioner om hur vi ska hantera Lukasjenko om han kommer till ett toppmöte med EU. Om vi ska vara helt ärliga är väl Lukasjenko i en lite annan liga om man jämför med Turkmenistans president. Turkmenistans president har betydligt mer på sitt samvete än Lukasjenko.

Hur kommer man att hantera det? Kommer vi att få se bilder där svenska företrädare minglar och dricker cocktails med Turkmenistans president?

Anf. 32 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Nej, Turkmenistan är väl kanske inte ett land som uppfyller kriterierna för att bli medlem i EU, om man uttrycker sig försiktigt. Men sanningen är att vi gör både–och. Det här är inte ett arbete som Sverige direkt är kopplat till. Men det är EU, så Sverige är på den vägen i det. Det är Tjeckien som har stått för inbjudan. Som jag sade tidigare kommer vi bara att ha en observatör, troligen i form av vår ambassadör i Tjeckien, som närvarar vid mötet och som lyssnar in.

EU har varit och är väldigt tydligt i sin kritik när det gäller bristen på mänskliga rättigheter i Turkmenistan. Jag satt själv i Europaparlamentet och var upphovsman till några av deklarationerna när det gäller Turkmenistan tidigare. Tanken är att man ska försöka göra både–och, dels ha ett samarbete där man kan möjliggöra en dialog på ett annat plan, dels stå fast vid kritiken när det gäller mänskliga rättigheter.

Den här deklarationen handlar bara om detta konkreta samarbete. Då kommer de andra dimensionerna inte att föras in. Men det finns en dialog kring de här frågorna också. Man kan naturligtvis önska att det skulle ha skett mer framsteg. Det gör det inte.

Frågorna finns med. Man har inte glömt bort frågan om mänskliga rättigheter i den delen av världen.

Anf. 33 HANS LINDE (v):

Då tolkar jag det som att Sverige inte kommer att driva på några förändringar av själva deklarationen. Sedan har jag den andra frågan om hur man ska hantera presidenten. Statsrådet får återkomma till hur man ska hantera det på toppmötet.

Jag blir ändå lite konfunderad. I den kommenterade dagordning vi har fått står det att vid toppmötet representeras EU av trojkan. Där ingår Sverige. Inte vid det tillfället? Okej, då släpper vi det.

Under de senaste åren när jag har följt frågan om Centralasien och EU:s relationer har det hela tiden varit en dragkamp mellan olika grupper inom EU. Sverige, även den här regeringen, har varit pådrivande för att man ska sätta mänskliga rättigheter väldigt högt upp på dagordningen, medan länder som Tyskland har drivit på för att man tydligare ska fokusera på näringspolitiska, säkerhetspolitiska och ekonomiska intressen.

Jag kan inte tolka något annat ur den senaste utvecklingen med det nya handelsavtalet än att Sverige har fått vika sig lite för den tyska linjen

i relationerna till Centralasien. Är det en korrekt tolkning enligt statsrådet?

Och, som sagt, jag vill ha ett svar på hur man kommer att hantera det när presidenten kommer den 8 maj.

2008/09:31

24 april

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Både jag och de som sedan läser protokollet vill säkert ha svar på trojkaformfrågan. Det finns olika sorters trojkor. Statsrådet får gärna börja med att förklara vilken sorts trojka det är som representerar EU här och därefter gå in på sakfrågan.

Anf. 35 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Fru ordförande! Jag borde ha varit tydligare. Det här är inte ordförandetrojkan. Det här är en trojka som består av kommissionens ordförande Barroso, Javier Solana och, tror vi, den nye tillfällige premiärministern i Tjeckien, Jan Fischer. Det är den trojkan som kommer att vara med.

Tjeckien har inbjudit de här stats- och regeringscheferna till partnerskapet som görs kring södra länken och Nabuccoprojektet. Vi kommer inte, som sagt, att vara närvarande annat än på ambassadörsnivå.

Nu säger kabinetssekreteraren att det blir Topolánek och inte Jan Fischer. Det är trojkan.

Sverige har inte den rollen. Det är Tjeckien som har inbjudit till detta. Vi fortsätter att framhärda. När det gäller Turkmenistan och många andra länder förs det kontinuerligt diskussioner – utrikesministern brukar ofta redogöra för dem här – om mänskliga rättigheter.

En del länder är mer engagerade än andra. Det är ingen hemlighet. Men vi har inte ändrat åsikt i någon av de här frågorna. Vi fortsätter att driva dem och menar att det måste vara möjligt att ingå i ett sådant här samarbetsprojekt och att fortsätta att vara extremt tydlig.

Det kanske också handlar om att öppna nya vägar till dialog när det gäller mänskliga rättigheter och demokrati i just Turkmenistan, där situationen är mycket bekymmersam. Jag delar helt Hans Lindes bedömning.

Anf. 36 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag har en lite annan fråga. Det står att Sverige inte har några invändningar mot utkastet till deklaration. Vi kommer inte att vara så delaktiga kanske. Gas är ju ett bättre alternativ än olja och kol i ett kort perspektiv, men i det längre perspektivet är det ett fossilt bränsle som vi behöver fasa ut.

Jag har väldigt snabbt ögnat igenom det här papperet. Jag ser ingenting som handlar om att man på sikt måste fasa ut gasen och att man måste ha helt andra modeller för energiförsörjningen i framtiden.

Min uppfattning när jag talar med många människor i Europa är att gas ses som den enda lösningen. När vi hade Polen här till exempel hade de åtta punkter. Jag frågade om deras alternativa energi. Det var sex punkter gas, en punkt alternativa energier och en punkt kärnkraft.

Gasen ses som lösningen på hela problemet. Det är inte lösningen på hela problemet. Jag skulle vilja att den svenska regeringen och våra svenska ambassadörer försökte få in lite sådana skrivningar i olika dokument för att visa på att det faktiskt finns en tid efter gasen. Gasen kan lösa en del problem, men det är på kort sikt.

Anf. 37 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Fru ordförande! Jag tackar för frågan. Så är det naturligtvis. Gas är ett fossilt bränsle. Gas är bättre än andra, men det är fortfarande ett fossilt bränsle.

Det handlar också om diversifiering. Vi skulle önska att det var an-norlunda, men många av länderna i Öst- och Centraleuropa är i dag till 80–85 procent beroende av rysk gas. Det här är ett sätt att diversifiera detta på sikt.

Det är inte så lätt att ersätta ett 85-procentigt gasberoende med alter-nativa bränslen på kort sikt. Hela ambitionen kring Köpenhamnsmötet är att vi ska gå åt det hållet. Vi har satt upp kriterier, procent och årtal, och vi är nu inne i en fas där vi ska försöka konkretisera det här mandatet inför Köpenhamn. Målsättningen är absolut att öka andelen av förnybar energi också i de länderna.

Det går fortare och enklare i en del länder. I andra länder kommer det att ta lång tid. Det är så situationen ser ut. Men det är den svenska rege-ringens absoluta ambitioner. Det driver vi i alla andra sammanhang, inte minst i förberedelserna inför Köpenhamn.

Det här är ett avtal om just gas. Därför har inte vi sett att det där skulle stå något om att man på sikt syftar till att övergå till mer förnybar energi. Det finns i andra EU-dokument. Det är EU-ländernas samlade ambition att göra detta.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen även i denna övriga fråga!

Det var mig veterligen den sista Malmströmska frågan på dagord-ningen om ingen har någon fråga om någon A-punkt. Jag finner inte så.

Vi önskar trevlig helg och tackar statsrådet och hennes medarbetare för i dag.

Vi går vidare till de externa frågorna på samrådet. Vi ska backa till en allmän fråga först om man ska vara dagordningsteknisk, nämligen punkt 4, Anslutningsförhandlingar med Kroatien. Det står på den allmänna delen av agendan men föredras av kabinetssekreteraren.

Jag vill i detta sammanhang nämna, så att det även syns i protokollet, att flera av nämndens ledamöter är särskilt engagerade i frågan om Kroa-tien, dels efter ett, om jag får säga det själv, mycket lyckat studiebesök i början av mars, dels genom att Karin Granbom Ellison, som är ledamot av nämnden och deltog i den resan, har tagit initiativ till riksdagens vän-förening Sverige–Kroatien som nyligen startades. Det vill jag bara säga så att det syns i rullorna sedan.

Anf. 39 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Fru ordförande! Utgångspunkten är den – det har nämnden själv upp-levt under sitt besök – att Slovenien i praktiken har blockerat Kroatiens anslutningsförhandlingar för att utöva tryck på Kroatien att hitta en lös-ning på den gränstvist som råder mellan de två staterna, framför allt på havsområdet, i någon mån också när det gäller landgränsen.

Olli Rehn, kommissionsledamoten som är ansvarig för anslutnings-förhandlingarna, har tagit på sig ansvaret att försöka hitta en lösning. Det gäller att överbygga de två tankeskolor som här bryts mot varandra.

Den ena, som är den kroatiska, är att det här ska lösas på rättslig väg genom en skiljedom, allra helst genom att hänföra frågan till Internationala domstolen i Haag. Mot detta står den slovenska linjen som är att försöka hitta en skälighetslösning som ska leda till att Slovenien kommer att få tillträde till det öppna havet, Adriatiska havet.

De här två motsättningarna har gjort att förhandlingarna helt har gått i stå, men nu har Olli Rehn arbetat mycket energiskt. På sistone har han också fått stöd från en ny konstellation, nämligen det som vi kan kalla inte trojka men trio, det vill säga det nuvarande tjeckiska ordförandeskapet, det förestående svenska ordförandeskapet och det förutvarande franska ordförandeskapet.

Trion har understött Olli Rehn i hans ansträngningar. Vi har haft två möten, den 1 april och nu senast den 22 april. Vid det första mötet deltog utrikesministern och jag deltog i det andra mötet. Jag kan konstatera att påtagliga framsteg har gjorts men inte tillräckliga för att frågan ska vara löst till den tänkta regeringskonferensen med Kroatien för att driva anslutningsförhandlingarna framåt. Konferensen som var tänkt att äga rum den 24 april kommer nu att skjutas på någon liten tid. Men vi har goda förhoppningar om och förväntningar på parterna att de underlag som har presterats av Olli Rehn med stöd av trion kommer att kunna utgöra basen för en lösning mellan de två parterna.

De har nu återvänt till sina respektive huvudstäder för avstämning och diskussion. Sedan ska de återkomma till oss. Vi räknar med att i varje fall någon kortare information kommer att lämnas av kommissionsledamoten Rehn när Gaerc möts på måndag i Luxemburg, men det blir ingen diskussion.

Om allting går väl hoppas vi att det här ligger bakom oss, inte inom ramen för några månader eller några veckor utan faktiskt inom några dagar. Vi hoppas att det ska vara löst i närtid. Men man vet aldrig. Nationalismens vågor går alltid höga i länderna på Balkan, och osvuret är kanske ändå bäst. Men vi har som sagt var förväntningar, och Olli Rehn har gjort ett väldigt fint arbete.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Jag vill för balansens skull nämna att riksdagen precis som regeringen inte tar ställning till gränskonflikten i sak. Då kan det vara på sin plats att också nämna att vi har ett antal slovenska kontakter. Jag och flera med mig träffade till exempel den slovenske talmannen och EU-nämndsordföranden ganska nyligen, och på listan över våra inkommande besök står den slovenske premiärministern. Vi har onekligen ganska aktiva kontakter på bägge sidor.

Jag vill be kabinetssekreteraren att om möjligt fördjupa informationen, alltså om Rehn har presenterat hur tvistlösningen skulle kunna gå till. Att tvisten måste lösas är vi väl alla överens om. Den frågan är inte heller oproblematisht, men vi är nästan klara med den.

Vi har märkt i de kontakter vi har haft med de aktuella länderna att frågan om hur och i vilken form tvisten ska lösas är mycket infekterad. Senast jag fördjupade mig i frågan, och det var ett tag sedan, måste jag erkänna, talades det om valfrihet i fråga om i vilken instans frågan skulle lösas. "An International Body" var det begrepp som cirkulerade när vi var i Zagreb. Det fanns olika rättsliga instanser där man kunde pröva

frågan juridiskt. Det var också frågan om det skulle lösas juridiskt eller politiskt. Har det gjorts framsteg i hur tvistlösningen skulle kunna gå till?

Anf. 41 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det är just den cirkelns kvadratur som Olli Rehn försöker lösa med stöd av trion. Det finns nu ett embryo till en lösning där man kan försöka kombinera det rättsliga greppet med ett skälighetsgrepp, alltså en mix av detta. De diskussioner som har förts och som naturligtvis är utomordentligt känsliga har kretsat kring hur man mixar, om jag uttrycker mig så, de två greppen, det vill säga det folkrättsliga greppet kontra skälighetsgreppet. Jag tror att vi där har hittat en lösning på hur dessa två ska kunna förenas som gör att parterna nu seriöst tittar på den lösning som ligger på deras bord.

Anf. 42 AGNETA LUNDBERG (s):

Jag hade faktiskt precis samma fråga som vår ordförande. Jag var också med på mötet och kände den väldigt låsta positionen. Jag var helt enkelt nyfiken på hur det skulle gå till. Det har jag fått svar på.

Anf. 43 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Fru ordförande! Jag upplever lite grann att det är ett moment 22 i detta. Å ena sidan ska inte bilaterala tvister förhindra medlemskap. Det fick vi vidimerat när vi träffade utrikesutskottet i Europaparlamentet för ett par månader sedan. Å andra sidan kan ett enskilt medlemsland motsätta sig en vidareförhandling av olika skäl, vilket uppenbarligen Slovenien gör.

Jag skulle bara vilja höra hur länge ett land egentligen kan motsätta sig ett ansökarland? Det finns inte uttalat. Vad är kabinettssekreterarens bedömning av vad som väger tyngst, och vilket tryck sätter övriga medlemsländer? Jag ser att Sverige sätter tryck på Slovenien, men hur ser den situationen ut?

Anf. 44 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Som svar på den första frågan måste konstateras, >>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<< att man inte får blanda ihop dessa två ting. En sak är ansökningsförhandlingarna, en annan sak är bilaterala tvister.

Nu hör det tyvärr till, jag höll på att säga den politiska vardagen, det förekommer rätt ofta, att bilaterala tvister smyger sig in eller glider in i en traditionell EU-procedur. Man försöker nu att utsätta Slovenien för ett påtagligt tryck, att dessa två saker ska skiljas åt. I det koncept som finns klargörs att i det ögonblick lösningen träder i kraft ska alla blockeringar från slovensk sida omedelbart hävas när det gäller olika kapitelöppningar. Det finns en mycket påtaglig och klar stämning i EU:s medlemsstatskrets att man måste hålla isär dessa två frågor.

Anf. 45 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag har också varit i Kroatien och diskuterat den här frågan på en så kallad stipendieresa. Då hade jag möjlighet att träffa en av Kroatiens statssekreterare. Enligt henne börjar den allmänna opinionen mot ett EU-

medlemskap att svänga i och med att man tycker att EU inte står upp för vad det lovar.

Med tanke på Bengt-Anders Johanssons fråga är det väl viktigt att vi också från svensk sida trycker på så att det här på något sätt löser sig. Annars kan man riskera att de inte längre vill bli medlemmar. De sade till mig att det uppenbarligen går ändå. Det funkar i alla fall. Jag tror att det är viktigt att man hjälper till att på något sätt hitta en lösning.

Hon sade också att deras om det var statsministern eller någon annan högt uppsatt person hade sagt att man skulle nå en förhandlingslösning à la Antwerpen. Jag förstod inte riktigt vad hon menade, mer än att det var någon form av tillträde utan att man äger det så att säga, men man får en viss access, en viss åtkomst. Jag vet inte riktigt vad det var för någonting. Jag undrar om ni har hört något om det.

Anf. 46 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det ingår naturligtvis i spelet att man gör uttalanden och kommentarer av allehanda slag, men jag tror ändå att grundbedömningen är att Kroatien vill bli medlem av EU och driver det. Jag tror att det nu också finns ett brett gehör i EU-kretsen för att så ska ske. Även bland dem som i andra sammanhang talar för att bromsa utvidgningstakten i EU när det gäller länderna på Balkan, och Kroatien i synnerhet, finns det ett starkt intresse av att gå vidare. Alla är medvetna om att det är EU-perspektivet, medlemskapsperspektivet, som leder mot fortsatt normalisering och försoning på det oroliga Balkan. Kroaterna själva är väl medvetna om det.

Ett litet problem i sammanhanget som kanske också finns bakom de kommentarer som Christina Axelsson fångade upp är att kroaterna inte har gjort sin hemläxa i den takt som vi hade hoppats. Fortsatt har målsättningen varit att vi skulle vilja komma till ett absolut slutskede i förhandlingarna under det svenska ordförandeskapet. Men det kräver krafttag från den kroatiska administrationens sida när det gäller statsstöd, reformarbete och kampen mot korruption. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Jag tror att EU-nämndens besök och det mycket tydliga budskap som EU-nämnden förde fram under sitt besök, har jag fått återrapporterat, var viktigt. Jag tror att det är viktigt att vi alla hjälps åt att förklara för kroaterna att de har ansvar för att själva driva reformarbetet framåt.

Jag ska lägga till att det Christina Axelsson nämnde om Antwerpen möjligen har att göra med access to the seas. Det kan vara det man är ute efter. Men jag känner inte igen det som ett medlemskapsspår.

Anf. 47 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Fru ordförande! FN har konventioner för hur man löser gränstvister på ett rättsligt sätt. EU består av rättsstater. Hur motiverar man så att säga ett avsteg från att lösa den konflikten juridiskt och i stället göra det politiskt? Var finns motiven? Jag inser att det är angeläget att göra det, men jag inser också att det är ett problem för EU som normalt hävdar rättsstatens principer.

2008/09:31

24 april

Anf. 48 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag tror att Holger Gustafsson syftar på artikel 33 i havsrättskonventionen som visar upp de olika moment som finns när man vill lösa tvister som gäller havsgränser. Det tillsammans med den allmänna folkrätten pekar på att allting finns inom juridiken, inom folkrätten, inklusive det som kallas för skälighetsprincipen, ex aequo et bono. Den finns i folkrätten så man kan alltid motivera folkrättsligt att man har ett skälighetsperspektiv. Det brukar man lösa.

Så har man löst de territorialvattentvister som har funnits till exempel i Finska viken och på annat håll där man faktiskt hittar en blandning av de båda, strikt mittlinjeprincipen och en skälighetsgräns. Det är det som vi nu försöker laborera med.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Det här är en fråga lite på gränsen när det gäller hur vi ska hantera den. Jag skulle ändå föreslå att vi prövar frågan om regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga eftersom sådana onekligen pågår och kommer att beröra framför allt ett svenskt ordförandeskap.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Vi går vidare till yttre förbindelser, punkt 2, Den europeiska grannskapspolitiken. Den frågan behandlades i EU-nämnden den 20 februari då det fanns stöd för regeringens förhandlingsupplägg. Nu förväntas en diskussion. Det står ”ev. slutsatser” på det blå papperet, men enligt mina noteringar föreligger inga sådana.

Anf. 50 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag tror att jag kan fatta mig kort, fru ordförande. Punkten kommer enbart att bestå av en presentation från kommissionens sida över den rapport som de lägger fram om grannskapspolitiken. Det handlar dels om det som är generellt, dels om de individuella handlingsplanerna för de fem östliga grannländerna Armenien, Azerbajdzjan, Georgien, Moldavien och Ukraina samt de sju sydliga grannländerna, det vill säga Egypten, Israel, Jordanien, Libanon, Marocko, de palestinska områdena och Tunisien.

Vitryssland och Algeriet deltar inte i ENP och har därför inte heller några handlingsplaner.

Kanske passar det här med en liten exkurs för att visa kopplingen till de två huvudspår som debatten numera handlar om.

Barcelonaprocessen/Medelhavsunionen handlar om samarbetet med länderna i Medelhavsområdet och de perspektiv som det har jobbats med sedan många år tillbaka men som just nu ligger nedfrysta på grund av konflikten i Mellanöstern.

Sedan har vi det andra spåret som vi är mycket engagerade i. Det är det östliga partnerskapet, som vi ska återkomma till senare på dagordningen.

Det gemensamma som den europeiska grannskapspolitiken innebär är den plattform utifrån vilken de här två spåren utlöper. Det är också den gemensamma finansieringsgrunden, för där finns också programmet

ENPI som är den finansieringskälla som går till både Medelhavsländerna och till Östeuropa.

Det förväntas ingen diskussion kring detta utan kommissionen kommer att presentera sitt meddelande, som jag tror offentliggörs i dag. Det var i går, säger Björn Lyrvall.

2008/09:31

24 april

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Vi har fått det i pressmeddelandeform daterat den 23 april. Det finns på bordet här i rummet.

Vi tackar för informationen.

Nu går vi vidare till punkt 3, Burma. Här har det, som jag anmälde i början, behandlats A-punkter vid åtminstone ett tillfälle och regeringens beslut inför en gemensam ståndpunkt vid ett tillfälle – jag nämner det igen så att man hittar det i protokollet – nämligen när vi senast behandlade frågan i nämnden. Det var när vi behandlade A-punktslistan den 17 april och det i den här frågan fanns stöd för regeringens ståndpunkt men anmälades avvikande mening från s, v och mp.

Nu föreligger utkast till slutsatser i den blå mappen som i sin tur hör till veckans A-punktlista, om jag har fått ihop det här nu. Det är en djungel. Men det är ungefär samma fråga i olika varianter.

Kabinettssekreteraren får ordet.

Anf. 52 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Här finns två huvudpunkter att uppmärksamma. Den ena är att EU vill manifesteras att vi fortsatt är starkt engagerade för Burmas sak och ska driva MR och demokrati men även ge humanitärt bistånd efter naturkatastrofen. Vi vet att den burmesiska juntan egentligen vill och hoppas att den internationella uppmärksamheten på något sätt ska tonas ned och att man helt enkelt ska glömma bort dem. Det är så det har varit tidigare, och från EU:s sida vill man mycket starkt markera att så är det inte. Vi kommer att fortsätta driva denna fråga. Det är den ena punkten.

Den andra punkten är att ta de slutsatser och beslut som fru ordförande har uppmärksammat, nämligen dels att förlänga och ajourföra den gemensamma ståndpunkten när det gäller företag och personer som är utsatta för sanktioner, dels att ta de slutsatser som nämnden blivit delgiven.

Där kan man uppmärksamma EU:s beklagande över att det inte har hänt något med de demokratiska framstegen i Burma. Vi diskuterar också valprocessen, deltagande av alla intressenter och nödvändigheten av att politiska fångar ovillkorligen släpps för att aviserade val 2010 ska kunna vara trovärdiga.

Jag vill särskilt fästa uppmärksamheten på att EU visar beredskap att vilja gå längre, nämligen att se över och skärpa de restriktiva åtgärderna i ljuset av utvecklingen i Burma. Det gäller även EU:s åtagande att fortsatt förmedla humanitärt bistånd till behövande i landet.

EU förklarar sig i de här slutsatserna redo att reagera positivt om det skulle komma genuina politiska framsteg och att föra en dialog. Det är vi beredda att tala om med företrädare för regimen, exempelvis i samband med Asem-mötet i maj 2009, men då måste det finnas en grogrund, en bas, konkreta tecken på framsteg i Burma.

Annars uppmanas Burma att rätta sig efter den resolution som FN:s råd för mänskliga rättigheter antog alldeles nyligen, för övrigt på EU:s initiativ, och där MR-brotten påtalas mycket skarpt.

Stöd uttrycks i EU-texten för FN-processen. FN-sändebudet Gambari har varit där, och nu diskuteras möjligheten att generalsekreteraren åker till Burma i sommar. Vi har ett eget europeiskt sändebud, Piero Fassino, och även hans arbete lyfts fram i EU-texten. Han har också besökt regionen och har drivit på det vi ser som det kanske mest meningsfulla, nämligen att få regionens aktörer att intensifiera trycket på Burma.

Slutligen välkomnas förlängningen av mandatet för det som kallas för Tripartite Core Group som har till uppgift att samordna återuppbyggnadsarbetet efter cyklonkatastrofen.

Vi lyfter också fram nödvändigheten av att fortsätta att hjälpa de humanitära organisationerna att komma dit och få obehindrat tillträde till de regioner och befolkningsgrupper som de ska hjälpa.

Anf. 53 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! Jag tycker att det är jättebra att man för upp punkten igen. Det är jätteviktigt att visa att vi inte har glömt frågan, och precis som kabinetssekreteraren säger har tyvärr inte några som helst förbättringar egentligen skett.

Folkomröstningen om konstitutionen följde inga regler och lagar för ett demokratiskt och rättvist val. Fortfarande får hjälporganisationer inte tillträde till alla delar av landet, vilket gör att människor lider svårt. Fortfarande har man tvångsförflyttningar, systematiska våldtäkter och slavarbete i landet. Man ska nog inte tävla om vilken som är den grymmaste militärdiktaturen, men Burma är en av dem.

Jag är därför lite besviken på rådsslutsatserna, även om mycket på det stora hela är bra. Men redan nu kanske man skulle ha mer smarta, restriktiva sanktioner. Man har diskuterat på UD, det vet jag, att ta fram sådana.

Jag hade önskat inte bara en uppdatering av personer och företag som föremål för restriktiva åtgärder utan kanske ytterligare steg. Jag undrar därför lite hur det går med arbetet för att få fram ytterligare smarta sanktioner. Parallellt, om man ser konkreta positiva steg, ska man också se till att ha morötter för att visa på att vi ser att de gör bra framsteg, även om det i dagsläget inte riktigt ser så ut.

Den andra delen, som jag också hade önskat lite mer tydlighet kring, är det här med samordning av de internationella aktörerna. Jag hade förmånen att träffa Indonesiens utrikesminister precis före påsk, och det var en av de frågor han tog upp, nämligen att man har olika policy från olika aktörer. USA har en, EU har en, Asean har en, Kina och Indien en annan. Det hade varit viktigt att träffas och diskutera hur man ska förhålla sig till militärjuntan i Burma. På något vis är vi ju alla överens om att man borde ta fler demokratiska steg.

Jag vet att man i slutet av den förra mandatperioden från UD:s sida planerat att ha en sådan konferens i Sverige. Nu har Sverige ordförandeskapet till hösten, och jag tycker att det skulle vara ett ypperligt tillfälle att ordna en sådan konferens och se vad vi kan hitta för gemensamma ståndpunkter. Jag vet att indonesierna är väldigt engagerade, och det är mycket bra, med Bali Democracy Forum och så vidare, men jag tror att det kan vara viktigt att vi också samordnar.

Anf. 54 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det stämmer att vi alla har tittat på möjligheten att hitta sanktioner som tar och som biter, det som i jargongen har kallats för smarta sanktioner. Problemet är att det inte är helt lätt att finna och identifiera sådana. Vi har talat mycket med kommissionen om detta. Det som svider mest är naturligtvis om man kan komma åt finansflödena, men de är inte lätta att komma åt eftersom det inte finns någon större transparens. Pengarna flyttas, och det är inte lätt att göra något åt det.

Vi har därför sett som absolut nödvändigt, och därmed glider jag över till nästa fråga kring Indonesien, att länderna i regionen kan göra mycket.

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

När det gäller samordning kan man alltid göra det bättre. Det är klart att många aktörer är i farten. Det vi tycker är centralt är att vi ska få också länderna i regionen att vara mer aktiva och mer samspelade. >>>

Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<

Jag noterar idén om att hitta former för att driva samordningen vidare.

Anf. 55 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag måste bara kommentera det sista om länderna i regionen. I januari var några av oss från utrikesutskottet i Indien och tog bland annat upp frågan om Burma. Det svar vi fick av deras utrikesdepartement var att när burmeserna vill ha demokrati så får de det.

Det var ju väldigt hoppfullt.

Men det var inte det jag skulle säga, utan jag tycker naturligtvis att det finns mycket som är bra i de här slutsatserna. Det fattas dock en del saker, till exempel krav på att konstitutionen ändras före valet. Det finns inte heller någon tidtabell som sätter press på juntan.

Vi har anmält avvikande mening i det tidigare ärendet. Jag vet inte hur det fungerar ihop med det här. Hör det ihop?

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Rent formellt kommer frågan att avhandlas när vi har skriftligt samråd om A-punktlistan. Det innebär att om man fortfarande inte är riktigt överens med regeringen så får man möjlighet att anmäla avvikande mening i samband med det.

Här i salen blir detta information, om man ska vara rent teknisk. Det går förstås bra att säga vad man tycker så att det syns i protokollet.

Anf. 57 BODIL CEBALLOS (mp):

Då har jag i så fall sagt det. Vi står fast vid det vi tidigare har sagt. Det gäller särskilt frågan om tidtabell.

Anf. 58 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Om jag tar den sista frågan först finns det en tidsplan inskriven i slutsatserna i det att kraven har ställts inför valet nästa år. På det sättet ska de krav som ställs implementeras, med EU:s sätt att se på det, innan valet äger rum 2010. Där finns demokratikrav och därmed naturligtvis också

Anf. 59 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! Jag missade en av mina frågor. Det handlar också om det vi har varit inne på, att humanitär hjälp inte når alla delar av landet. Där finns även frågan om cross-border aid, det vill säga att exilorganisationer eller andra får möjlighet att få bistånd för att kunna föra in det till de delar som det internationella samfundet och hjälporganisationerna inte får tillträde till.

Är de någonting man skulle kunna tänka sig från svensk sida och från EU:s sida att hjälpa till med så att alla människor i Burma faktiskt får bistånd? Det saknar jag i texterna här.

Anf. 60 KERSTIN LUNDGREN (c):

Hanoimötet i maj 2009 är relativt nära, får man säga. När det gäller den ministernivåträff som det öppnas för i den här rådsslutsatsen, finns det några enhetliga krav som ska vara uppnådda för att man ska kunna göra det, eftersom man nu signalerar att detta skulle kunna hända?

Det känns som att man nästan borde vara framme och veta att det händer när man signalerar ministerkontakter så nära i tid.

Anf. 61 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

På den första punkten om tillträde är slutsatserna kristallklara: Det är ett krav från EU:s sida om tillträde. I praktiken sker det naturligtvis via de diplomatiska kontakterna. EU har sin egen representant, Piero Fassino, som just har varit där, FN har haft Gambari där alldeles nyligen, men vi ser naturligtvis att resultatet uteblir.

Nu diskuteras därför att få dit FN:s generalsekreterare i sommar. Vi har att göra med ett utomordentligt hårdnackat motstånd – låt oss se realiteterna precis som de är – men det ska inte innebära att vi släpper taget.

Kommer resultatet att finnas redan till Asem-mötet? Vi ser inga resultat, men det innebär inte att vi släpper på våra krav. Dem kommer vi att fortsätta med, och det är klart att varje tillfälle ska tas för att driva våra krav och framföra dem och arbeta för den målsättning som vi har föresatt oss.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Därmed tackar vi för informationen. Sedan är det slutgiltigt ställningstagande i samband med A-punktslistan kl. 14.00 i eftermiddag.

Vi går vidare till punkt 4 som gäller diskussion efter det informella mötet mellan EU och USA. Även här är underlag utsänt. Jag lämnar ordet till kabinettssekreteraren.

Anf. 63 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Detta blir en diskussionspunkt, fru ordförande, där medlemsstaterna kommer att vilja samla ihop sig för att ha en diskussion om fortsättning och uppföljningen av det toppmöte som man hade med president Obama i Prag häromveckan.

Fokus kommer att ligga på arbetet med Afghanistan–Pakistan där ju inte minst EU har flaggat för att tillmötesgå de diskussionspunkter som amerikanerna har lagt på bordet, nämligen om ökade civila insatser – statsbyggnad, fredsarbete. Det gäller bistånds- och övervakningsarbete. Det gäller att stärka FN. Där finns framför allt polisinsatser som ska ökas. Några medlemsstater diskuterar också att göra insatser i det som ligger mellan det militära och det civila, nämligen gendarmeriförband.

Ett andra fokus för uppföljningsdiskussionen är naturligtvis finanskrisen, som dominerade debatten mycket när Obama var i Prag och mötte de 27 regeringscheferna. En punkt som vi inte minst från europeisk sida driver vidare är att bekämpa tendenserna till protektionism.

Vi känner alla till konsekvenserna av 1929 års börskrasch och kriserna som ledde till allvarliga protektionistiska ingrepp. Detta får inte inträffa igen. Därför har man inte minst från EU:s sida drivit tanken att en viktig förtroendeinjektion i systemet skulle vara om vi äntligen kunde slutföra Doharundan om en frihandelsuppgörelse.

Därefter kommer diskussionen också att få ta del av Solanas besök i Washington alldeles nyligen. Han har just gjort en tur dit och träffat en lång rad människor och kommer att ge sina intryck över vad som kan göras för Mellanöstern, Iran, Afghanistan, Pakistan, nedrustningsfrågorna och alla dessa dossierer där EU och USA har intressen, somliga gemensamma och somliga där det kan divergera men där man vill diskutera vidare och helt enkelt få fart på det transatlantiska samarbetet, vars förtecken nu är mycket gynnsamma.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Jag vill ställa en fråga med anledning av det möte vi hade i går. Vi träffade då representanter för den tjeckiska regeringen, och det gjorde garanterat även Utrikesdepartementet. Där flaggades det för frågan om när vi får tillfälle till återbesök på USA-nivå, om och i så fall hur, i vilken form och med vilken agenda det blir ett toppmöte till före det svenska ordförandeskapet eller om det senareläggs.

Motivet för detta var dels frågetecknen kring den tjeckiska regeringens form och funktion just nu, dels frågan om vad USA hade för nytt sedan sist, eftersom formeringen av den amerikanska regeringen och agendan fortfarande pågår. Själv ska man väl aldrig göra i sådana här sammanhang, men kan kabinetssekreteraren kommentera utsikterna för nästa toppmöte?

Anf. 65 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag har dessvärre, fru ordförande, inte mycket nya besked att ge på den punkten. På schemat finns ett toppmöte EU–USA före det tjeckiska ordförandeskapets utgång. Huruvida detta kommer att hållas eller inte är försett med något frågetecken. Jag har inga besked på den punkten eller någon ny information.

Anf. 66 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Fru ordförande! Jag vill koncentrera mig lite grann på klimatfrågan, som jag vet att statsministern tog upp i samband med mötet. Jag vågar påstå att man nästan får en historisk känsla när presidenten i USA öppnar

för eller åtminstone ger en attityd av att det börjar bli intressant även för USA.

Min fråga till kabinetssekreteraren är: Har något hänt därefter som förstärker den bild som gavs vid själva mötet den 5 april? Det har kanske inte hänt så mycket sedan dess. Känns det fortfarande som att det var en ärligt menad öppning för att eventuellt också kunna vara med och bli en positiv spelare för klimatet i Köpenhamn i höst?

Anf. 67 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Tack för att du påminde om det. Det var en mycket viktig punkt som jag missade att lyfta fram. Det var en svensk introduktion på den punkten på samma sätt som Sverige för övrigt även introducerade samarbetet med Östeuropa och det östliga partnerskapet.

Det har inte skett något nytt sedan dess annat än att jag har ett minne av att den amerikanska miljömyndigheten har gått ut och konkretiserat lite mer nödvändigheten av att göra det som president Obama lyfte fram som ett framstegsspår. Man kan konstatera att det nu på myndighetsnivå finns en uppföljning förberedd.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Den här frågan får väl betraktas som information, och vi tackar för den.

Punkt 5 Fredsprocessen i Mellanöstern, har tagits upp här i nämnden förut. Den 13 mars informerades vi. Nu förväntas däremot en diskussionspunkt och eventuellt en beslutspunkt. Slutsatsutkast föreligger dock inte såvitt jag vet och ej heller enligt kabinetssekreteraren. Men att ta i frågan lär väl utrikesministrarna göra, antar jag. Varsågod, kabinetssekreteraren!

Anf. 69 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Dessvärre är läget på de flesta delfronterna i Mellanösternproblematiken fortsatt låst. Ministrarna kommer därför att vilja ha en bred genomgång av läget.

Det humanitära läget i Gaza är bekymmersamt. Det är fortsatt allvarligt. Vi menar att gränsövergångarna måste öppnas omedelbart och fullt ut för humanitär hjälp, handelsvaror och personer. Det är en huvudfråga för EU och Sverige. Där ser vi fortsatt låsningar.

Den nya israeliska regeringens inställning till fredsprocessen är fortsatt oklar. Man har signalerat beredskap att följa färdplanen. Det finns ingenting explicit när det gäller tvåstatslösningen, och det är något som vi har efterlyst från europeisk sida.

Vi har heller inga synliga framsteg i de palestinska försoningssamtalen som Egypten leder mellan Fatah och Hamas. Vi ger naturligtvis Egypten vårt fortsatta stöd i ansträngningarna och sluter upp bakom president Abbas förhandlingslinje.

Från svensk sida har vi samma förväntningar på den israeliska och den palestinska sidan, nämligen att de ställer sig bakom tvåstatslösningen, verkar för återupptagna fredsförhandlingar och respekterar ingångna avtal.

Vi ser en oroväckande utveckling på marken med fortsatt bosättningsexpansion på Västbanken. Vi har sett husdemoleringar i Jerusalem

och raketbeskjutningar från Gaza. Det är tecken som gör att EU och även USA fortsatt måste driva på för att få i gång fredsarbetet.

På den punkten välkomnar vi naturligtvis den nya amerikanska administrationens mycket tydliga ställningstagande för tvåstatslösningen. Vi ser framför allt hur ett arbete EU–USA inom ramen för kvartettarbetet kommer att behöva utvecklas.

Det är väl de dystra beskederna över läget just nu.

Anf. 70 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Jag vill lyfta fram frågan om uppgradering av samarbetet mellan EU och Israel. Vi har haft diskussioner om det tidigare. Just nu är det arbetet fryst. När det återupptas är våra krav att det först ska ha skett reella förbättringar. Man ska inte börja några förhandlingar innan dess.

I arbetet med att formulera avtal och handlingsplaner mellan EU och Israel måste det ställas tydliga krav på verkliga förändringar framför allt när det gäller respekten för mänskliga rättigheter inte minst på de ockuperade områdena och även respekt för folkrätten.

Anf. 71 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det finns en allmän stämning i EU över att det i det läge som nu råder inte finns någon som helst aptit för att gå vidare med några uppgraderingsdiskussioner. Det som ställdes i utsikt i december ligger för närvarande på is.

Jag vill också här fästa uppmärksamheten på kommissionsledamoten Ferrero-Waldners uttalande i går att kommissionen inte heller är angelägen om att gå vidare så länge frågan om fredsarbetet, tvåstatslösningen och det som låg inbäddat i EU-upplägget inte har kommit närmare realiteten. Därför är det nu en allmänt avvaktande inställning från EU:s sida.

Anf. 72 HANS LINDE (v):

Fru ordförande! Det här var lite oklart. Är det här en beslutspunkt så att man kan anmäla avvikande mening?

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Eftersom den här frågan har ett sådant materiellt innehåll är det på gränsen. Jag tycker nog att vi ska pröva det som en romersk II:a i protokollet, det vill säga förhandlingsupplägg inför fortsatta förhandlingar, eftersom sådana onekligen pågår. Om man inte skulle hålla med regeringen kommer det att ges möjlighet att anmäla avvikande mening. Men först ska vi höra vad Hans Linde säger.

Anf. 74 HANS LINDE (v):

Vi hade en ganska lång diskussion om detta i utrikesutskottet i går. Det är onödigt att upprepa den här i nämnden.

Jag kan i så fall säga att vi anmäler avvikande mening mot regeringens förhandlingsupplägg. Vi upplever att de krav man ställer på den israeliska regeringen är alldeles för svaga. Man måste ställa fler krav på att den måste respektera en tvåstatslösning. Det måste vara tydliga krav när det gäller isolering av Gaza, checkpoints, murbygget, bosättningar och så vidare. Det andra som gör att jag vill anmäla avvikande mening är

2008/09:31

24 april

att det är ett läge för den svenska regeringen att återigen föra dialog med samtliga parter.

Det är en fråga som jag vill ställa med anledning av det kabinetssekreteraren nu säger och som också står i den kommenterade dagordningen. Man säger att den svenska regeringen har samma förväntningar på båda parterna. Frågan är vad det egentligen innebär.

På ett sätt är det positivt att man säger att man förväntar sig samma sak av båda parterna. Tidigare har man förväntat sig mer av palestinierna än av israelerna. Samtidigt är det ett ganska märkligt uttalande att göra. Det är knappast så att palestinierna isolerar några israeliska medborgare. Det är inte så att palestinierna bygger några checkpoints inne i Israel. Det är inte heller så att palestinierna bygger en mur i strid mot internationell rätt inne på israelisk mark, och så vidare.

Att i det läget säga att man har samma förväntningar på båda parter, är det inte ett ganska märkligt uttalande?

Anf. 75 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag vill bara lägga till att när vi talar om båda parter är det så att vi inte ens talar med den ena parten, eftersom den parten är terroriststämplad.

Jag förstår inte heller om detta är en fråga där vi ska anmäla avvikande mening eller inte. Vi avviker inte från Vänsterpartiets uppfattning i den här frågan, däremot kanske från regeringens. Jag vet inte riktigt hur jag ska förhålla mig här just nu.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Det är på gränsen, eftersom det händer så lite i rådet enligt vad kabinetssekreteraren framför. Det vi förhåller oss till i nämnden är: Hur vill regeringen agera i rådet? Vi kan möjligen be kabinetssekreteraren förtydliga, det är förstås en glidande skala, hur aktivt regeringen avser att agera i rådet och i så fall i vilken riktning.

Det ska vi förhålla oss till i nämnden. Ju mer aktiv regeringen är, desto viktigare är det att vi prövar, spikar det här och ger möjlighet till avvikelser så att det blir tydligare i protokoll och ställningstaganden från riksdagen. Det är svårt att ta ställning. Jag frågar kabinetssekreteraren om det.

Anf. 77 KERSTIN LUNDGREN (c):

Jag uppfattade signalerna från regeringen så att det i dagsläget inte är aktuellt med några förhandlingar angående uppgradering, utan den frågan ligger på is.

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:

Det var tydligt. Det kan kabinetssekreteraren bekräfta en gång till. Men sedan kan vi ta ställning till hur aktiv regeringen är i rådet vad gäller att röra sig framåt i den generella fredsprocessfrågan som står på agendan. Jag ger ordet till kabinetssekreteraren så får vi lyssna och ta ställning därefter.

Jag vill mena att regeringen är och har varit mycket tydlig och konsekvent i sin linje. Jag vill upprepa det. Jag har sagt det ett antal gånger tidigare i nämnden.

Det är krav på öppningar när det gäller Gaza och slut på smugglingarna. Jag sade också i min inledning när det gäller gränsöppningar att det inte bara gäller för det humanitära stödet utan för allting som gäller återuppbyggnaden, personer och handelsvaror.

Vi är vidare för det egyptiska arbetet för att få till en försoning mellan Fatah och Hamas och få till en palestinsk samling. Vi kräver en fortsättning på tvåstatslösningen.

Vi är emot bosättningsexpansionen. Det har vi sagt ett antal gånger. EU är kristallklart i alla sina uttalanden på den punkten. Det gäller även murarna och tillträdet.

När vi säger att vi har samma krav på båda parter menas det att båda parter ska bekänna sig till tvåstatslösningen, att leva i fred med varandra och även att ge sig in i en fredsprocess som leder just till tvåstatslösningen.

Vad gäller diskussionen om uppgradering har jag just konstaterat att det inom EU-medlemskretsen inte finns någon vilja att gå vidare i det nuvarande läget. Kommissionsledamot Ferrero-Waldner var mycket tydlig i går i sitt uttalande för kommissionens räkning.

Det möte som var tänkt att äga rum den 18 maj verkar man nu komma att skjuta på. I varje fall är det från EU:s sida en klar önskan att avvakta och se vad den nya israeliska regeringen gör i sak innan man vill ta i frågan om en diskussion om en fortsatt uppgradering.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Tack för det förtydligandet. Jag känner nog fortfarande att det föreligger en tydlig regeringsambition där det inte kan skada med ett tydligt mandat från riksdagen och då även möjlighet att ha avvikande mening om man finner anledning. Det är då också lättare att spåra agerandet därefter och kunna agera utifrån det vi säger här. Jag har noterat att risken för avvikande mening från v finns kvar. Den finns kvar.

Anf. 81 BODIL CEBALLOS (mp):

Vem för EU dialog med i det här sammanhanget? Man talar om två parter, och tidigare har man bara velat tala med den ena parten. Vilken linje driver regeringen i frågan?

Anf. 82 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Vi har en dialog med den israeliska parten, och vi har en dialog med den palestinska parten i form av de institutioner som vi där arbetar med, det vill säga president Abbas och den linje som han företräder. Vi ger samtidigt Egypten stöd i försoningsarbetet.

Anf. 83 BODIL CEBALLOS (mp):

Då vill jag också anmäla avvikande mening. Den andra parten är ju inte Fatah i det här läget utan faktiskt Hamas.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat.

Jag finner alltså stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar men med avvikande meningar från v och mp.

Vi går vidare till punkt 6, Östliga partnerskapet inför toppmötet den 7 maj, som ska ha blivit en övrig fråga. Men eftersom den ändå står här kan man för all del beröra den. Att den har blivit en övrig fråga innebär rent tekniskt att det är information. EU-nämnden har behandlat frågan förut vid en rad tillfällen, senast inför Europeiska rådet i mars.

Anf. 85 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Fru ordförande! Det som har gjort att det här nu är en övrig punkt och ger anledning till informationsutbyte är det arbete som pågår mellan EU-sidan, företrätt av ordförandeskapet, och de sex partnerländerna. Det arbetet är inte färdigt. Man diskuterar en deklarationstext för den 7 maj. Där finns en lång rad problem och skrivningar som inte är färdigutredda. Partnerländerna har haft invändningar mot det upplägg som EU-sidan har varit överens om efter toppmötet i mars.

En illustration av den typ av diskussioner som pågår, och som kommer att pågå ännu ett bra tag, kanske ända fram till den 7 maj innan texten kan låsas, >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< Sedan har diskussionen också gällt hur man ska förhålla sig till förslaget från EU-sidan på multilaterala spår och de ämnen som ska diskuteras och vilka som ska sitta runt bordet. Där har återigen spänningarna mellan olika parter kommit upp.

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Jag kan också nämna att det har varit en diskussion över huruvida man ska ha observatörer eller inte till själva sjösättningen av det östliga partnerskapet den 7 maj. Turkiet har anmält intresse. Ryssland har anmält intresse. Så här långt har det tjeckiska ordförandeskapet dock varit av uppfattningen att till själva sjösättningen ska det bara vara de 27 medlemsstaterna och de sex partnerländerna. Sista ordet är väl ännu inte sagt på den punkten, men så ser förberedelsearbetet ut så här långt.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Eftersom det är en övrig punkt är det fråga om information. Även i det här fallet har det förekommit diskussioner och frågor om vad det är för slags toppmöte. Jag vill bara notera för nämnden att det här inte är ett sådant toppmöte som kräver samråd i nämnden eftersom det inte är ett möte i Europeiska rådet. De sex ingår inte i Europeiska rådet – enkelt uttryckt. Det kommer inte att vara särskilt samråd inför just detta möte utan det pratar vi om till exempel här. Det går alldeles utmärkt.

Anf. 87 KARIN GRANBOM ELLISON (fp):

Jag har tidigare haft inlägg i denna fråga inför Europeiska rådet och uttalat min positiva inställning till partnerskapet. Men jag har också uttalat att jag inte tycker att Lukasjenko meriterar sig för att delta vid toppmötet. Statsministern har också sagt i kammaren att det är Sveriges position. Han har understrukit de principer och värderingar som det här partnerskapet vilar på.

Lukasjenko är inbjuden, och det är något nytt att han får komma på ett toppmöte där de högsta företrädarna för EU-länderna samlas. Om han kommer – det är inte säkert. Det är upp till Vitryssland.

Nu är det som det är. Då vill jag understryka vikten av att involvera demokratiörelserna och oppositionen, både i partnerskapet och vid toppmötena. Jag tycker att man kan bjuda in fler än statscheferna vid det här mötet. Jag tycker också att det är viktigt att man förbereder sig på hur man ska tala med den som kommer från Vitryssland och med de andra om vad man egentligen förväntar sig när det gäller de fundamentala principerna, mänskliga rättigheter, och att man är besvårad över den situation som råder i länderna.

Europaparlamentet har skrivit en bra och konkret resolution där man går in på precis det man tycker att Vitryssland bör göra för att ge efter ytterligare från EU.

Hur arbetar man och förhåller man sig i rådet till resolutionen som Europaparlamentet precis har antagit?

Det här är de två synpunkterna jag har, nämligen att involvera demokratiörelsen och hur man uttalar grunden för partnerskapet med dem som representerar partnerländerna.

Anf. 88 BODIL CEBALLOS (mp):

I återrapporteringen kan vi läsa vad Sverige har tyckt. Det verkar som att Sverige tycker att det här har blivit urvattnat, att kommissionens meddelande var bättre. Sedan har Sverige tydligen vissa synpunkter på viseringsområdet. Vad tycker Sverige?

Anf. 89 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Vi vet inte om Lukasjenko kommer. Som jag nämnde är han utsatt för tryck från sitt grannland. Vi vet faktiskt inte hur det kommer att bli till slut.

Vi ska komma ihåg att syftet med det östliga partnerskapet är att främja ett närmande mellan partnerländerna och EU och därmed också kunna driva våra värderingar om demokrati, samhällsstyre och mänskliga rättigheter. Det är ett sätt att dra in dem. Det finns en lång rad olika program som ska leda till detta. Vi vill naturligtvis att också Vitryssland ska bli delaktigt i detta eftersom det ger oss ett fotfäste att driva vår politik som baseras på våra värderingar.

Hela arbetet med att dra in Vitryssland i det civila europeiska samarbetet är en politik som EU driver och som vi från svensk sida driver. Det arbetet ligger, såvitt jag förstår, i linje med den parlamentsresolution som du syftade till.

I samband med att den tjeckiske utrikesministern Schwarzenberg har överlämnat inbjudan har han också haft samtal med oppositionen. Jag vet att det kommer att vara ett NGO-möte som föregår mötet. På det sättet finns trådarna in mot det civila samhället och den dialog med oppositionen som du efterlyser.

Sedan gällde det vilka frågor som Sverige har drivit. Det stämmer att vi var och är förtjusta i kommissionens upplägg. Det finns, som vi har diskuterat i EU-nämnden och utrikesutskottet några gånger, krafter som reagerar skeptiskt när väl kommissionsmeddelandet och kommissionsupplägget ska diskuteras i medlemsstatskretsen. Där kommer ett antal, låt

oss sammanfatta dem som, protektionistiska reflexer fram. Vi har menat att inte minst tre viktiga spår måste till, nämligen handelsliberaliseringar, viseringslättnader och finansiella program. När man sedan ska gå från ord till handling finns naturligtvis bromsande krafter. Som alltid i EU-sammanhang får man hitta en kompromiss. Den har blivit några snäpp lägre än den ambition som kommissionen och vi har haft, men vi är fullt nöjda med resultatet. Nu har vi en ram och ett spår att bedriva arbetet med de sex partnerländerna.

Vi ser alldeles tydligt hur viseringslättnaderna är ett viktigt moment. Vi tror att people-to-people-dimensionen kan ha goda och gynnsamma effekter för att driva våra värderingar.

Anf. 90 KARIN GRANBOM ELLISON (fp):

Jag tackar kabinetssekreteraren för svaret!

Jag glömde en fråga, nämligen att följa upp Hans Lindes fråga om någon från Turkmenistan kan delta i mötet. Jag känner själv inte till det. Är det fler länder som är inbjudna att närvara?

Anf. 91 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Nej. Turkmenistan ingår inte i det östliga partnerskapet. Du tänker kanske på det andra toppmötet som ordföranden lyfte fram som handlar om södra korridoren.

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen i frågan.

Vi vänder på bladet, och där står det Moldavien, som ska diskuteras över lunch. Det står ”ev. slutsatser” på min lapp, men jag tror inte att det blir några – och inte kabinetssekreteraren heller.

Anf. 93 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Bakgrunden till diskussionen är utbyte av information och bedömning av situationen efter valet där anklagelser om valfusk, MR-överträdelser och repression av opposition har förekommit. Specifikt lär väl relationen med Rumänien tas upp. Moldaviens president Voronin har i hårda ordalag anklagat Rumänien för att ha organiserat oroligheterna. Det har lett till att den rumänske ambassadören har förklarats persona non grata och utvisats. Sedan har Moldavien återinfört viseringstvång för rumänska medborgare. Rumäniens president Basescu har svarat med hårda angrepp på president Voronin och återkommit med sin idé om att ge moldavier rumänskt medborgarskap. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Vi är naturligtvis angelägna om – inte minst i perspektivet det östliga partnerskapet – att dämpa spänningsnivån och bearbeta den moldaviska administrationen i riktning mot samhällsstyre, demokrati och mänskliga rättigheter. Det som har hänt under ett visst tryck är att man har gjort en omräkning av rösterna. Det har för övrigt givit samma resultat – inte oväntat. Det är kanske inte där huvudproblemet ligger. Huvudproblemet har legat i vallängderna. Där påbörjade man ett arbete, men sedan satte de moldaviska myndigheterna stopp för detta och lade locket på. Det är

inte mer än knappt 80 procent av vallängderna som har granskats. Där finns en allvarlig brist i diskussionen om uppföljningen av valet.

Det diskuteras att göra någon form av uttalande, ett pressmeddelande. Jag vet inte hur aktuellt det kommer att bli. Det är parametrarna i den diskussion som ministrarna står inför.

Stöd kommer naturligtvis att uttryckas för den särskilde representanten från EU, Mizsei. Sedan ska jag nämna att den höge representanten Solana är i Moldavien i dag och kommer naturligtvis att redovisa sina intryck för ministrarna när de möts på måndag i Luxemburg.

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

Även den här frågan rör sig på gränsen mellan information och förhandling. Eftersom det ändå finns en viss möjlighet eller risk att diskussionen antar fastare form väljer jag att sammanfatta med förhandlingsuppläggsstöd.

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Vi går vidare till punkt 8, Ökad offentlighet för EU:s arbete för mänskliga rättigheter. Den frågan har såvitt jag förstår blivit en övrig fråga på lunchen. Icke desto mindre är det en fråga som har ett svenskt initiativ i botten.

Anf. 95 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Vi är inte säkra på att den kommer att hinnas med, men det är möjligt att detta kommer upp i samband med uppföljningen av och efterspelet till Durbanförhandlingarna. Det är en idé som utrikesministern har vädrat. Jag nämnde i min återrapporering från Gymnichmötet att vi kanske borde titta på de förutsättningar och möjligheter som finns att "poola" de olika MR-insatser som görs på olika håll i EU-familjen, dels bland medlemsstaterna, dels inom institutionerna, och se om man skulle kunna ge ökad visibilitet åt vad EU samlat gör för att driva MR-frågorna i olika länder och olika sammanhang.

Vi har själva årliga MR-rapporter. Kommissionen gör ett motsvarande arbete fastän det inte offentliggörs. Samtidigt finns det en hel del material, och vi har tyckt att det skulle kunna vara en bra idé med ett samlat grepp. Huruvida det kommer att ges tid för den diskussionen på måndag eller inte återstår att se. Detta är alltså verkligen en övrig punkt.

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen och går vidare till punkt 9, Iran. Det är beslutspunkt eftersom det blir en A-punkt, om jag är korrekt underrättad. Då behandlas den väl för all del inom A-punktssamrådet. Frågan var uppe i nämnden den 16 juli, då vi informerades. Den här frågan berör Iran i största allmänhet och inte explicit den så kallade Durban 2-konferensen, som har fått en egen punkt. Men det är väl inte hela världen om de flyter ihop.

Anf. 97 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Precis som ordföranden säger är detta en beslutspunkt i den bemärkelsen att det finns en slutsatstext som ska tas upp som en A-punkt. Se-

2008/09:31

24 april

dan är det en annan sak att det väl säkert kommer att fällas en hel del kommentarer om Iran och läget där både under Mellanösterndiskussionen och när man över lunchen diskuterar uppföljningen av Durban.

Texten till Irankonklusionerna finns tillgänglig, så jag behöver kanske inte gå in på den närmare. Det handlar mycket om att välkomna den nya amerikanska ansatsen samtidigt som EU erinrar om sina krav och förväntningar på Iran när det gäller de nukleära utvecklingsplanerna.

Anf. 98 ORDFÖRANDEN:

Då känns det logiskt att också be kabinetssekreteraren nämna några ord om Durban II-frågan i det här sammanhanget.

Anf. 99 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det finns inte så väldigt mycket att säga. Det ter sig som naturligt att EU efter det ganska turbulenta Genève-mötet har vad man skulle kunna kalla för ett eftersnack och pratar igenom vad som hände och hur man bedömer det hela, inte minst med tanke på de ambitioner som vi alla har att EU ska uppträda enligt och som en global aktör. Därför finns det säkert ett och annat att diskutera under rubriken lessons learned.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

För vår del är detta en information just i dag. Kan kabinetssekreteraren informera ytterligare om vad han tror att eftersnacket kommer att innebära när det gäller ordförandeskapets agerande? Man åkte ju därifrån.

Anf. 101 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

På den punkten får jag hänvisa till de olika kommentarer som utrikesministern har lämnat offentligt.

Anf. 102 ORDFÖRANDEN:

Tack för det. Vi tackar för informationen för i dag och får säkert anledning att återkomma.

Under punkt 10, Övriga frågor, står rent tekniskt, såvitt jag förstår, den östra dimensionen. Den behandlade vi ju när den kom på agendan. Några andra övriga frågor står såvitt jag vet inte anmälda. Däremot har det tillkommit nya punkter angående Ukraina, Sri Lanka, Migration och Durban II. Den sistnämnda har vi nyss bockat av, men de andra tre har vi kvar. Vill kabinetssekreteraren kommentera dem? Vi har inget särskilt underlag till dem.

Anf. 103 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det har känts angeläget för ministrarna att ta en diskussion om de här punkterna. Det blir framför allt lunchpunkter. Ärendet om Ukraina gäller kombinationen av de inrikespolitiska motsättningar som fortsatt präglar läget plus den ekonomiska krisen. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Givet Ukrainas tyngd i Europa skulle den ekonomiska krisen där få konsekvenser runt om. Det är något som ministrarna naturligtvis vill diskutera, liksom också det som händer internt i Ukraina. Vi själva har

också ett intresse av att följa utvecklingen noggrant och försöka staga upp den fortsatta utvecklingen med tanke på att det har utfärdats ett löfte om ett associationsavtal mellan EU och Ukraina. Planen är att det ska vara färdigförhandlat under det svenska ordförandeskapet. Det är naturligtvis viktigt för att injicera ökat förtroende för den ukrainska ekonomin, men det kräver också mycket arbete från ukrainsk sida.

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

När det gäller Sri Lanka gör naturligtvis det akuta humanitära läget det nödvändigt för ministrarna att tala om detta. Precis före mötet i dag hörde jag att det tjeckiska ordförandeskapet avser att göra ett uttalande om Sri Lanka under dagen. Det kommer inte minst att vara ett kraftigt fördömande av det som sker mot de civila. Man kommer att framföra krav på tillträde för humanitära insatser och möjligheter att bistå de civila som är kvar. Det är en absolut förfärlig humanitär kris som vi där bevittnar. Ministrarna vill naturligtvis diskutera vilka åtgärder som kan genomföras.

Vi har en trojka på gång. Den är planerad för 12–13 maj, men det är möjligt att man måste diskutera tidpunkten igen. Det pågår en diskussion i FN. FN:s säkerhetsråds ordförande har gjort ett uttalande, och generalsekreteraren vill skicka ett humanitärt team. Det finns också möjlighet till en fortsatt diskussion i säkerhetsrådet. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Durban har vi redan kommenterat. Sedan har vi punkten Migration. Det är en punkt som Italien och Malta har bett att få ta upp. Det handlar mycket om att de vill utlösa ökad solidaritet från EU:s sida när det gäller behandlingen och mottagandet av båtflyktingar som kommer över Medelhavet. Där har också kommissionen varit lyhörd och vill redovisa vad man skulle kunna göra. Vi har inte mycket mer underlag än detta, utan vi får höra vad Italien, Malta och kommissionen vill informera kollegerna om.

Jag ska lägga till att vi menar att detta kanske inte är en fråga för Gaerc, utan den borde snarare matas in i RIF-rådet.

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen i dessa frågor, som är övriga frågor också för vår del.

I anslutning till mötet sker olika trojkamöten. De kräver som bekant inte samråd utan anmäls här. A-punktslistan behandlas ju separat. Då är informationen och samrådet inför ministerrådsmötet mig veterligen avklarade.

Vi tackar kabinetssekreteraren med medarbetare för i dag och önskar trevlig helg och lycka till på rådet.

Innehållsförteckning

1 § Allmänna frågor och yttre förbindelser	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	1
Anf. 5 CHRISTINA AXELSSON (s)	2
Anf. 6 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 8 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	2
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 10 Kanslichefen JAN OLSSON	3
Anf. 11 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 12 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	4
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 14 ULF HOLM (mp).....	5
Anf. 15 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	5
Anf. 16 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 17 CHRISTINA AXELSSON (s)	6
Anf. 18 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	6
Anf. 19 CHRISTINA AXELSSON (s)	7
Anf. 20 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	8
Anf. 21 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	9
Anf. 22 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	9
Anf. 23 ULF HOLM (mp).....	9
Anf. 24 KERSTIN LUNDGREN (c)	10
Anf. 25 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	10
Anf. 26 LARS LILJA (s).....	11
Anf. 27 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	12
Anf. 28 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 29 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	13
Anf. 30 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 31 HANS LINDE (v)	13
Anf. 32 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	14
Anf. 33 HANS LINDE (v)	14
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 35 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	15
Anf. 36 BODIL CEBALLOS (mp)	15
Anf. 37 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	16
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 39 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	16
Anf. 40 ORDFÖRANDEN	17
Anf. 41 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	18
Anf. 42 AGNETA LUNDBERG (s)	18
Anf. 43 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	18
Anf. 44 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	18
Anf. 45 CHRISTINA AXELSSON (s)	18
Anf. 46 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	19
Anf. 47 HOLGER GUSTAFSSON (kd)	19
Anf. 48 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	20

Anf. 49	ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 50	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	20
Anf. 51	ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 52	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	21
Anf. 53	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	22
Anf. 54	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	23
Anf. 55	BODIL CEBALLOS (mp)	23
Anf. 56	ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 57	BODIL CEBALLOS (mp)	23
Anf. 58	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	23
Anf. 59	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	24
Anf. 60	KERSTIN LUNDGREN (c).....	24
Anf. 61	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	24
Anf. 62	ORDFÖRANDEN.....	24
Anf. 63	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	24
Anf. 64	ORDFÖRANDEN.....	25
Anf. 65	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	25
Anf. 66	BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	25
Anf. 67	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	26
Anf. 68	ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 69	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	26
Anf. 70	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	27
Anf. 71	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	27
Anf. 72	HANS LINDE (v)	27
Anf. 73	ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 74	HANS LINDE (v)	27
Anf. 75	BODIL CEBALLOS (mp)	28
Anf. 76	ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 77	KERSTIN LUNDGREN (c).....	28
Anf. 78	ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 79	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	29
Anf. 80	ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 81	BODIL CEBALLOS (mp)	29
Anf. 82	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	29
Anf. 83	BODIL CEBALLOS (mp)	29
Anf. 84	ORDFÖRANDEN.....	30
Anf. 85	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	30
Anf. 86	ORDFÖRANDEN.....	30
Anf. 87	KARIN GRANBOM ELLISON (fp)	30
Anf. 88	BODIL CEBALLOS (mp)	31
Anf. 89	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	31
Anf. 90	KARIN GRANBOM ELLISON (fp)	32
Anf. 91	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	32
Anf. 92	ORDFÖRANDEN.....	32
Anf. 93	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	32
Anf. 94	ORDFÖRANDEN.....	33
Anf. 95	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	33
Anf. 96	ORDFÖRANDEN.....	33
Anf. 97	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	33
Anf. 98	ORDFÖRANDEN.....	34
Anf. 99	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	34

2008/09:31

24 april

2008/09:31
24 april

Anf. 100	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 101	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	34
Anf. 102	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 103	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	34
Anf. 104	ORDFÖRANDEN	35